

SOVIETIJOS MOKSLO NAUJIENOS

Sausio 27 d. Vilniaus radijas pranešė šią įdomią mokslo naujieną:

Jaunutė moteris idėmiai pažvelgė į jūsių veidą. Po to juodu tankiu audiniu jai užrišamos akys. Ant stalo guli didžiulis pluoštas foto nuotraukų. Jų čia šimtai, jos chaotiškai sumaišytos. Daugumas nuotraukų apverstos atvaizdu žemyn. Moteris nuleidžia rankas, apgraužomai rausiasi po didelę portretų krūvą. Ar ataras šioje savotiškoje fotografijų galerijoje jūsių atvaizdą? Praeina minutė, antra ir štai moters rankoje jūsių atvaizdas. Jūs nustebęs šypsotės ir galvojate, kad čia koks nors triukas. Jei jos rankų pirštai mato, tikrąją to žodžio prasmę, tegul tada ji apgraužomai perskaitytą spausdintą tekstą. Jūs atverčiate pirmą pasitaikiusią bet kokią knygą, jos puslapį ir sulaukė kvapą, stebite, kaip moteris lengvai skaito — eilutės, po eilutės, tokiu paprastumu, lyg jos akys būtų neužrištos. O kai moteris, pirštų prisilytėjimu, tiksliai apibudina įvairiausių daiktų spalvas, jūsių nuostabai nėra ribų.

Tai, ką mes jums, mieli klausytojai, dabar pasakojame nekoks nors cirko triukas, o tikrai negirdėto iki šiol fenomeno sugebėjimai. Moteris, kuri mato pirštų galukais, Roza Kušelova, gyvena Nižnij Pagije. Ilgą laiką vietiniai gyventojai, stebėdami Kulišosvos seansus, manė, kad tai kokia nors gudrybė. Bet vis nauji ir sudėtingesni išbandymai privertė juos kreiptis į mokslo įstaigas, kad čia specialiai nuodugnai ir mokslininkai išaiškintų neregėtą iki šiol žmogaus sugebėjimą matyti rankų pirštų galais.

Praeitų metų vėlyvą rudėnį, prasidėjo Rozos Kušelovos odisėja po mūsų šalies mokslinius institutus. Sverdlovsko kurortologijos ir fizioterapijos instituto specialistai, savo priemonėmis tyrinėję Kušelovos sugebėjimus, liko nemažiau nustebinti, negu bet kuris kitas žmogus. Ir ištikrųjų, visokių fenomenų pasitaiko, ir visų paslaptingus sugebėjimus galima paaiškinti, kurio nors pojūčio išlaviniu, bet kad žmogus matytų rankų pirštais, tai jau tikrai labiau, negu neįtikėtina. Ir Sverdlovsko instituto darbuotojai, nesiryždami daryti išvadų, nukreipė nuostabiąją moterį į TS mokslų akademijos informacijos perdavimo problemų institutą. Čia Nižnij Dagilos stebuklu susidomėjo prof. Basinas, moksliniai bendradarbiai Mirza ir Bogojavlenskis. Į mokslinius tyrimus buvo patelkti specialistai iš biofizikos instituto. Rozos Kušelovos tyrimai buvo atlikti pagal specialiai sudarytą programą. Pirmiausia, buvo išaiškinta, ar tikrai Roza atskiria šviesias ir tamsias vietas, ne pagal paviršiaus grublėtu-

mą. Tuo tikslu vaizdas buvo projektuojamas panašiai kaip kino ekrane ant lygaus matinio stiklo. Roza lengvai atskyrė šviesias ir tamsias vietas. O kas jei moters pirštai jaučia menkiausias temperatūros pakitimus; juk apšviestos ekrano vietos, nors ir labai nežymiai, šimtosiomis laipsnio dalimis, bet vis dėlto šiltesnės už tamsias vietas? Tada mokslininkai vaizdą suprojektavo pro šviesos specialų filtrą, kuris sulauko infraraudonošviesos šilumos spindulius. Kušelova be vargo atskyrė vaizdo tamsiasias ir šviesiasias dėmes. Atlikę dar visą eilę panašių eksperimentų, mokslininkai konstatavo: Kušelovos pirštų galuose yra tikri šviesos imtuvai, savotiški regėjimo organai. Žodis buvo suteiktas mokslininkams fizikams, dirbantiems regėjimo srityje. Prof. Niubergerio pasiūlymu, moksliniai bendradarbiai Baumgardas ir Smirnovas objektyviai įvertino moters iš Nižnij Dagilos sugebėjimus. Rozos Kušelovos rankų pirštų galų tyrimams buvo pritaikyti tie metodai, kuriuos paprastai naudoja tiriant žmogaus akis. Paaikškėjo, tiesiog neįtikėtini faktai: Kušelovos pirštų galuose yra tie patys šviesai jautrūs elementai, kokie slypi mūsų akyse. Mokslininkai nustatė, kad R. Kušelovos pirštų galų paviršiaus domėjimą specialistų tarpe kėlė klausimas, kaip Roza atskiria spalvas? Kaip žinoma, žmogaus regėjimas pagrįstas 3-jų spalvų derinimu. Kiekvienoje mūsų akies šviesai jautrioje kolbelėje, yra 3 imtuvai, kurių kiekvienas prietaikytas kuriai nors iš 3-jų spalvų: mėlynai, raudonai ir žaliai. Šių 3-jų spalvų kombinacijos ir duoda mums bet kokios spalvos pajustį. Ir štai pasirodė, kad R. Kušelovos pirštuose kaip tik ir yra tokie 3-gubi šviesos imtuvai, visiškai atitinkantieji žmogaus akies imtuvus. Kušelovos pirštams būdingas net toks akies reiškinys, kaip šviesos inercijos, kurios dėka mes nepastebime kino kadru keitimosi ekrane, kadangi mūsų akys neatskiria veiksnių, pasikartuojančių dažniau, negu kas 25-jų sek. dalį. Žmogus su regėjimo organais pirštų galuose, reiškinys keliantis didžiulį mokslininkų susidomėjimą. Tiems, kurie tyrinėja gyvojo organizmo evoliuciją, šis faktas padės suprasti, kaip atsirado ir vystėsi šviesos ir spalvų pojūčio organai. Istologams atsiveria galimybės atskleisti žmogaus įvairiausių gyvųjų audinių paslaptis; kibernetikams tai kelia visą eilę naujų mįslių, liečiančių informacijos perdavimą iš regėjimo organų. Netenkų abejoti, kad Nižnij gyvas stebuklas padės mokslui išspėsti ne vieną

KĄ PENKIASDEŠIMT PASAKĖ

Kai jaunas buvau, mano mokytojai buvo suaugę. Išsivadėjau dėl formos ugnies kol tapau šaltakraujis. Kentėjau tartum metalas, kurį tirpdo liejykloje. Kad subręščiau ir praeitin pasinerčiau, čiau į mokyklą.

Dabar, kai pasenęs esu, mane tebemoko jaunuoliai. Kas nepritampa prie jų, naikina ir novija uoliai. Vargstu su mokslu, kad užgydyt žaizdas sugebėčiau. Einu jaunimo mokyklon, nes ateitį jautst dar norėčiau.

PAUKSTELIS

Norėjau, kad paukštelis nuskrityt erdvėn, Ir negiedotų prie mano namo kasdien; Delnais suplojau ant jo nuo slenkščio, Kai atrodė, kad klausyti jau neįskęsiu. Iš dalies tai buvo vien mano klaida. Nebuvo kalta to paukštelio daina. Ir aišku savaime, būtų kažikas klaidinga, Jei geistum nutildyt dainą savaimingą.

GAIDOS KRYPTIMIS

Kaikurie dalykai niekad nebūna aiškūs. Bet oras šiandien yra tyras, Gaivinančio lietaus dėka. Kalnai prisitartinio vaikūs, Žvaigždžių žiežirbos čia pat byra. Tavo sena saldžiai-ciniška gaida Jėis vidun ir tars iš tavo taško: Kad nesakytum, kas yra aišku.

SICLOSI LABAI SVIESIAI

Vaidinimui, regis, lemta neribota laiko eiga. Neimant domėn menko dalyko, kaip kad aktorių karams palinkimas. Tik vienas dalykas man rūpestį kelia, tai saulės jėga: Gi šiaip bus viskas tvarkoj, jei nieks neištiks apšvietimui.

BEVEIK 2000—IEJI METAI

Pradžioj pasaulio seno Aukšinės buvo dienos Be darbo ir vargų, Ir sakoma yra ženklų Ateis antrasis rojus, Sukakties gūdnus Rytojus Gražna aukšinės šventės Viskam užbaigt. Jei šitaip lemta (Turėtų mokslas tai paremti) Mes galim kelti galvas Iš piktžolių žiūrėt į saulę Ir knygų pabrauktom eilutėm Stebėt kaip prabangiai teks žūti.

PALINKE

Lietus vėjui bylojo, "Tu purtyk ir tegu lašai plaka". Jiedu taip baudė gėlyno taką Jog gelės iš tikrųjų nutvojo. Jos gulėjo palinkę — nors širdims tebeplakant. Aš žinau, ką gelės jautė ir galvojo. Vertė S. AUKŠTAITIS

na svarbią problemą.

Ar tai patikėtina?

Dar ne taip seniai Sovietų sąjungos sovietinių rašytojų laikraštis, "Literaturnaja gazeta" įsidėjo žinią, kad Leningrado gydytojų grupė suradusi labai sėkmingą būdą išgydyti sergančius nuo vėžio.

Dienraštis "Izvestijos" patalpino žinią kad kaž koks piliētis prieš 20 metų kokiais tai naujais išrastais vaistais buvęs visiškai pagydytas.

"Komsomolskaja pravda" paskelbė, kad Charkovo gydytojas Dobrovolskis per vieną valandą sugebąs išgydyti švepluosius, atitaisyti jų kalbą.

Dabar laikraštis "Svietskaja pečat" visus tuos "naujus išradimus", panašius į stebuklus, pavadino šarlatanų darbu. Visos tos žinios apie tuos išradimus buvo patikrintos ir

rasta, kad tie "išradimai" neturi jokios vertės. "Sovietskaja pečat" įspėja tuos laikraščius, kurie tas žinias įsidėjo, nebūti lengvapėdžiais, neskelbti visokių prasimanymų; neskelbti to, kas nėra patikrinta.

Tai ir ši nauja mokslo žinia, per Vilniaus radiją paskelbta, gal vėliau gali būti atšaukta. Bet jei visa tai tikra, kas pasakyta, tai būtų mokslas, kas įgalintų daug ko kito išspėsti. O rimto pagrindo tai žiniai patikėti esama. Jau žymiai seniau yra patirta, kad pas žmogų praradusi regėjimą, klausą ar nebyliu tapusi, pirštuose atsiranda didesnis jautrumas. Sakysime, toksai neregys kartu ir kurčias, pridėjęs pirštų galus prie kalbančio gerklės, gali suprasti kas sakoma. Suprantama, ir čia visai savaime neatsiranda — reikalingas patyrimas, reikalingas mokslas.

Naujienų Antroji Dalis

PIKTA SĖKLA VISOKIOJ DIRVOJ TARPSTA

Amerikos negrų neapykanta baltiesiems įgauna fanatiškos religijos charakterį

Dar tik geras tuzinas metų, kaip negrų getuose Amerikos didmiesčiuose pasigirdo atvirai rasistiniai šūkių, iškeliantys juodąją ir paniekinančią baltąją rasę. Šiandien jau ir didžioji spauda, ir net pats Jungtinių Valstybių Kongresas tuo keistu sąjūdžiu susidomėjo, nors gyventojų daugumas tebežiūri, kaip į nerimtų žmonių nerimtą darbą ir stengiasi numoti ranka.

Tai yra Juodųjų Muslimų (Black Muslims) pusiau slapta, griežtai disciplinuota, rasistinė šovinistinė, fanatiško vado vadovaujama ir jam akliai ištikimų pagalbininkų tvarka organizacija.

Ji turi daug pliusų. Ji buvusiems vergams ir vis dar tebediskriminuojamiems negrams suteikia daugiau savigarbos ir savo vertės jausmo; ji pirštų prikišamai jiems parodo, kokiose dažniausiai nežmoniškose sąlygose jie yra priversti gyventi, neturėdami vilties sulaukti geresnių dienų; ši organizacija steigia pačių negrų bižnius, skelbia šūkį "savas pas savą", juos moko tarpusavio solidarumo, drausmės, pasišventimo, susivaldymo, švaros, tvarkos ir taktų; ji skelbia negrams Amerikoje iki šiol didelę naujieną, kad ir jų rasė yra savęs verta, net vertesnė už jų ponų baltųjų rasę! Ir klausytojai entuziastingai klausosi ir dedasi į širdis.

Deja, gerąjį Juodųjų Muslimų mokymą toli už savęs palieka jų blogiasis mokymas, tai yra į negrų širdis lyg kūjais kalama neapykanta ir kerštas, kurių vaisius visada yra smurtas.

Juodųjų Muslimų maldykluose, "universitetuose" ir suėgų vietose dažnai yra iškabinti tokie plakatai: Nuo medžio šakos kabo pakartas negras, Amerikos vėliavos replika ir parašas: "Vergija, Kančia ir Mirtis", šalimais Islamo žvaigždė ir jaunas mėnulis ir parašas: "Laisvė, Teisingumas ir Lygybė. Kas pergyvens Armagedono karą?"

Jausdamiesi svetimi savo gimtojoje žemėje, niekinami kaip baltųjų taip pačių praturtėjusių ir išprususių negrų, nematydami sau likimo pagerėjimo, jie staiga išgirsta "dievo pasiuntinio" balsą, šaukiantį juos atgauti savigarbą, atmesti baltų žmogaus kultūrą ir jo religiją, įtikėti savo rasės pranašumu! Ir jie masėmis klausosi, masėmis renka ir masėmis tiki.

Kiek šiandien tokių "mus-

limų" Amerikoje yra, aišku žinių dar nėra ir sunku bus gauti, nes musulmai jas slepia. Negrų visose JAV yra apie 20 milijonų. Juodųjų musulmų yra gal būt, 10,000, gal būt, 250,000. Kas tai reiškia prieš arti 200 milijonų laisvų, susipratusių, šviesių Amerikos piliečių!

Bet pesimistai prisimena, kad ir geras ir blogas dalykas visada prasideda iš mažo. Ir komunizmas, tikriau sakant bolševizmas, ir fašizmas, ir nacizmas prasidėjo iš labai mažos pradžios.

Leninas iš tremties I pasaulinio karo pabaigoje 1917 m. vasario mėnesį vienai vienas buvo vokiečių užplombuotame vagone į Rusiją atgabentas ir metams nepraėjus 1917 m. spalio mėnesį jau įvedė amžinojo teroro pasaulyje nematytą tironiją, kuriai gal nesimato.

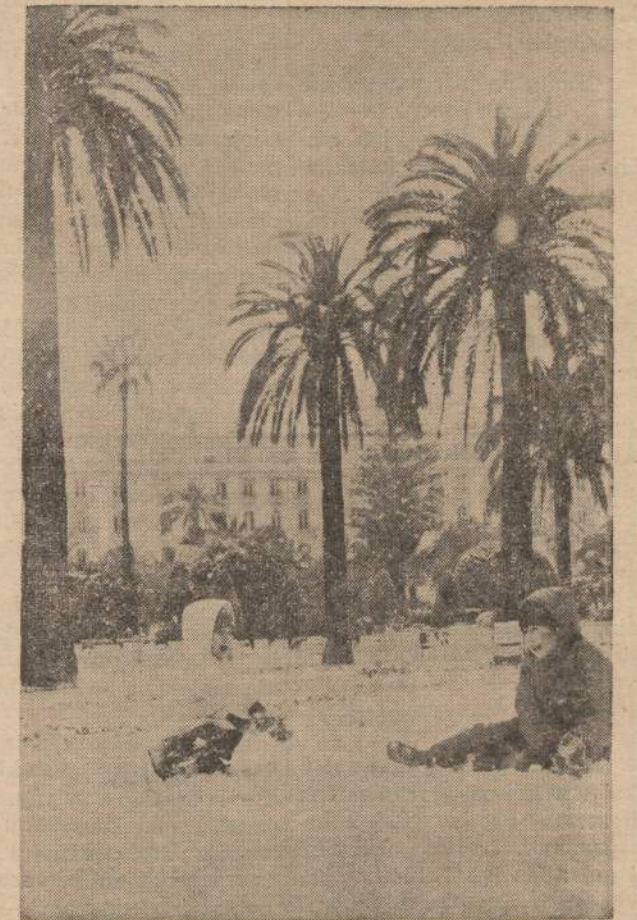
Italijos fašizmas 1919 metais turėjo dar tik 5,000 narių, o 1921 m. jau turėjo Italijos seime savo 35 atstovus, o 1922 m. padarė "žygį į Romą"...

Dar geriau su Vokietijos naciais, 1919 metais iš Austrijos į Bavariją atsiplakęs isteriškas mažamokslis gefreiteris Adolfas Šikelgruberis suorganizavo salinių valkatų būrį, juos pavadinęs nacional-socialistais, 1925 metais jau bandė padaryti Vokietijos valstybės perversmą, o 1933 metais jau tapo visos Vokietijos reicho kancleriu!..

Visuose šiuose sąjūdžiuose pagrindė glūdėjo kam nors didelės neapykantos sėkla: Lenino bolševizmas troško "likviduoti" visas neproletariškas klases; fašizmas su Hitlerizmu pradžioje sukavo prieš komunizmą, vėliau pasidarė aršūs rasistai ir imperialistai, lenktyniuodami su komunistais, pagaliau išsigimė į ištisų tautų bei tautinių grupių žudytojus.

Amerikos "Juodieji musulmai" turi dar didesnį užsimonimą — "eliminuoti" visą baltąją rasę. Žinoma, tai yra labai neatsakingų elementų kvailiojimas, bet, kaip pasakojė U.S. generalinio prokuroro asistentas Burke Marshall: "Šiuo sunkiu socialinės tranzicijos periodu jokios grupės su tokia disciplina ir dogma negalima ignoruoti", arba kaip pasakė Los Angeles policijos vadas William Parker: "Tikros bėdos atveju, jie gali pasidaryti smūgiamsiais daliniais (shock troops) dviejų rasių konflikte"...

(Nukelta į 3 psl.)

Nice, Prancūzijos kurorte, prie Viduržemio jūros iškrito nemažai sniego ir palmių medžiai atrodo visiškai ne vietoje, nes tie medžiai auga tik šiltuose kraštuose. Tokios šalios žiemos Nice kurorte nebuvo per paskutinį šimtmetį.

Dienų Skeveldros

1 Dairausi po mūsų pietų kaimyno, lenkų, spaudą ir — matau dažnai savo, lietuvių, veidą ir rūpescius, ir... nerūpestingumą.

Londono "Kurier Księgarski" praneša, kad už 30 c. galima gauti "Polska — ukladanka geograficzna". Lenkijos žemėlapis, lyg žaismas koks: dėstai-dėstai, ir štai visa "nuo amžių šventai lenkiška žemė". Vaikai įpratina žaisimais skiauteliais pažinti savo tėvyne. Įdomu, kad tarp savo yra ir... Vilnius bei Vilniaus kraštai.

Be to, mokykloms Lenkija (normalus daugiaspalvis žemėlapis) "su sienomis 1939 m. ir dabartinėmis" (kaina 60 c.).

Ir dar: "Kontūrinė Lenkija" (aišku "su sienomis 1939 m. ir dabar"! — kaina 20 c. Kur mūsų žemėlapis: populiarūs, pigūs ir — politiškai išmintingi (su sienomis vakaruose ir rytuose, pietuose!?)

2 "Draugams ir bičiuliams anglams" siūlo "The Architecture of Poland" (už \$10.-). Ar žinot, kam nurašyta Lietuvos meno paminklai?

3 Klausama, gal kas nori

maldaknygėms (puslapiams susižymėti) paveikslukų? Tinka esą lenkų šventenybės, pvz. "Aušros Vartų Dievo Motina".

4 Mes būkštuname dėl knygų kainos. O mūs kaimynai visų pirma paiso knygos kokybės ir knygos spaudos meniškumo. Kaip kainos "svyruoja", galima matyti iš šių pasiūlymų: "Lenkija ir jos istorinis įnašas" I t. — \$21, "Didžioji emigracija" — \$33.—, o Brūchnerio "1000 metų lenkų kultūros" — \$54.—

5 St. Nossokowska "Tydzien Polski" skiltyse pataria nultipti "Nuo kopulos į žemę", t. y. nesirgti tautine megalomanija ir pn. ligomis. Esą lenkai pratę didžiulius visiems savo kultūra, pažanga, misija, imponuojančiomis idėjomis ir t.t. ir t.t. Kam imponuoti? Pasauliui, kurs turi šimtus genijų, ir kuris mums davė kultūrą?!

Londono Lenkų Biblioteka neseniai įsigijo "baltą varną" (retenybė!). Tai ponios Markham parašyta ("vaikams") Lenkijos istorija (išleista 1836 m.). Ten Lenkija pavaizduojama kaip atsilikęs kraštai, kur išdūdis ir kivirečiams

(Nukelta į 2 psl.)

Dienu Skeveldros...

(Atkelta iš 1-mo spl.)
linke ponai vargina alkanų valstiečių masę ir t.t. ir t.t.
Str. autorė savo pastabas šitaip baigia:
"Mokame atmintinai žodžius Slovackio, kuris sukūrė genialią, nors ir rūsčią, Lenkijos viziją: "Pawiem narodow bylai i papuga"
("Tautų povu ir papuga buvai"). Ir kas iš to?
Eina metai, visas jau amžius, karai, baisios kataklizmos — o mes tie patys..."

6
Mes kruopštūs registruoti pasiūlymus lietuviams ar lietuvių kilmės žmonėms. Kažkaip iki šiol nepastebėta JAV universitetuose naudojamas valstybės mokslui vadovėlis ("The Primary Sources of American Government", autoriai: Nelson ir Huest)! Ten kalbant apie "Criminal Justice" "pavyzdžiu" paduoda... B-a-r-l-k-u-s, Illinois gyv.
Vargšas, plėšė banką ir nežinojo, kad federališkai apdraustas, ir gavo atpildą ir iš valstybės ir iš federacijos teisingumo.

7
Kadaise (D. P's Camp laikais) netoliese gyveno Tilžės lietuvaitė, bet jau vokieite besijaučianti. Ir jina! sykį tarė ji mus: Jūs be "heimato" (tevyinės), o mes "prašpylinom" (pralošėm) ir "heimatą" ir "krygą" (karą)...

8
Praėjo Klaipėdos atvadavimo sukaktis, šiek-tiek atsiminimų, šiek-tiek ryžo... vėl kada nors atvaduoti... Klaipėda. Kurgi Tilžė, kurgi Karaliaučius — miestai ir žemė tėvų mūsų? Netgi proginišė deklaracijos pamiršta. Argi jau iki tokio laipsnio "prašpylinom"?!
Skaitau J. Mackievičiaus "Sprawa pulkownika Miasojedowa". (Byla plk. Miasojedovo). Apsakos akcija vyksta prieš I Pasaulinį karą Vilniuje, Rygoje, Petersburge, Kijeve, Virbalyje ir kt. Cafe chantant, šokėjų buduarai, yra žinomų ir žmonių privatus ir viešas gyvenimas, žandarai, šnipai, kontr-žvalgyba, Kau-no fortų sargyba ir t.t. ir t.t.
Ir — aiman, Vilniaus gatvėse vėjas iš praartų vagų, vėsa nuo Neries, ir dangus — gilus ir begaliniai aukštas dangus, ir žemė, gimtoji žemė po kojom taip padvelkia iš apysakos puslapių, kad net žmogus žado netenki. Tai lenko raštas. Lenko meilė. O kokia meile mes gi mylime kraują, ašaromis ir prakaitu iš amžių įsisunkusią tėvų žemę?!

J. Cicėnas

Mūsų specialybė vestuvėms, gimtadieniams bei kitoms iškilmingoms progoms: aukščiausios rūšies tortai, žemiausiomis kainomis.
ORIGINAL BAKERY
1741 W. 51st St. — PR 6-8414
Be to mes kepame pagal senovišką receptą ruginę duoną.
Julia Roman — savininkė

LENGVIAUSIAS BŪDAS SURASTI GAMŲ TONACIJAS

(Ištrauka iš mano vadovėlio: "Muzikos Metodika")

Bendroje muzikos teorijoje yra nustatytas kelias žengti į naują tonaciją, pridėjus vis po vieną chromatinį ženkluką (kryželį, arba bemolį). Ten pasakyta, kad, jeigu nuo turimos gamos kvintės pradėsime naują gamą (pvz.: esant C-dur tonacijoje, pradėsime nuo G), pereiname į gamą, padauginus vieną kryželiu. Jeigu gi pradėsime naują gamą nuo turimos gamos kvartės (pvz.: C-dur pradėsime nuo F), pereiname į gamą su vis pridėtu nauju bemoliu. Tuo būdu, eidami kvintėmis arba kvartėmis aukštyn, patenkame į naują gamą su pridėtu nauju chromatinio ženkluku, kol daeisime ligi jų 12, t. y. kol grįšime į pirmąją C-dur tonaciją; iktai enharmoniniai. Per tai susidaro taip vadinamas kvintinių-kvartinių ratas.
Vienok ne kiekvienas mokinyš sugeba greitai orientuotis. Be to, kol tuo keliu patenka į gamą, turinčią daug chromatinį ženklukų, mokinyš pasime-ta.

Iš savo pusės kolegoms muzikos mokytojams siūlau kitą būdą. Iš praktikos patyriau, kad pagal jį mokiniai greičiau orientuojasi. Turiu paruošęs 4 būdus, panaudojant paprastą aritmetiką, ir vieną būdą — dėmesio būdą.

I-sis būdas. Pridėt po 2 ženklukus.

Pradėkime nuo gamos, kuri neturi jokių chromatinį ženklukų, t. y. C-dur gama. Jeigu panaudosime naują gamą, kuri stovi klaviatūroje didžiaja sekunde į dešinę, pereiname į gamą turinčią 2 kryželius. Jeigu gi pereiname didžiaja sekunde į kairę, patenkame į naują gamą su dviem bemoliais. Pvz.: Iš C-dur į D-dur, patenkame į 2 kryželius. Iš C-dur į B-dur, turime 2 bemolius, ir t. t.

Jeigu pradėsime nuo gamos, kuri jau turi kryželius, eidami į kairę (vis didž. sekunde) mažinsime po 2 kryželiu. Jeigu lieka 1 kryželis, jis atimamas ir pridedamas (ligi skaitlinės "2") trūkstantas bemolių skaičius, pvz.: iš G-dur pereinami į F-dur, atimame paskutinį kryželį, ir pridėdame 1, kuris jau bus bemolis.

Tuo būdu vaikas greitai susivokia. Einant į dešinę, C-dur — nieko neturi, D — turi plius 2, E — turi: 2 plius 2, Fis turi: 2 plius 2, plus 2, ir t. t. G-dur turi 1 kryželį, A-dur turės 1 plius 2, H-dur turės 1+2+2, ir t. t.

N. B. Kryželių ir bemolių eilę vaikui greičiau išmoka ši "eilėraštuką" pritaikius ritmui, pvz.:

Kryželiams — Fis, Cis, Gis, Dis, Ais, Eis, His.

Bemoliams — B, Es, As, Des, Ges, Ces, Fes.

Vaikai mėgsta išmokti skambinimo būdu. Liepti skambinti pakaitom (einant aukštyn):

JUOZAS BERTULIS

perėjus į H-dur, gama turės 5 kryželius (iš 7 atimam 2).

Dėmesio būdas
Kai vaikai gerai išmoka kryželių ir bemolių "eilėraštukus", galima panaudoti taipgi ir šį būdą:
Kryželių gamose. Paminėjus eilėraštuką kokį kryželį, jeigu nuo jo nušoksimė maža sekunde į viršų, gausime gamą, kuri turės visus iki šiai vietai išvardintus kryželius, pvz.: Gis, — perėjus maža sekunde į viršų, bus A. Ligi Gis mokinyš skaičiavo; Fis, Cis, Gis. Reiškia A-dur turi 3 kryželius. Sustoję prie Ais. Maža sekunde į viršų bus H. Ais yra penktasis iš eilės kryželis, reiškia — H-dur turės 5 pirmuosius išvardintus kryželius ir t. t.

Bemolių gamose. Mokinyš turi gerai žinoti bemolių eilę: B, Es, As, Des, Ges, Ces, Fes. Sustoję ties kuriuo iš jų (pvz.: Es), šioji gama turės visus bemolius prieš ju eilėje stovinčius, ir dar plius vieną pirmyn. Tuo būdu Es-dur gama turi: prieš jį esantį B, jį patį (Es), ir dar vieną pirmyn stovintį (As). Des, pavyzdžiui, turės visą eilę prieš jį stovinčių, jį patį, ir dar vieną pirmyn, taigi — turės: B, Es, As, Des, ir Ges ir t. t.

Iš čia pateiktų būdų mokytojas savo mokiniui pritaiko vieną iš jų, kuris labiau individualiai tinka jojo mentalitetui.

II-sis būdas. Einant mažais sekundėmis į viršų.
Čia susiduriame su skaitline "5". Bet reikia eiti ne padidinta prima, o maža sekunde, pvz.: neimama A-Ais, bet A-B; ne D-Dis, bet D-Es; ne G-Gis, bet G-As ir t. t.
Esant kryželių tonacijoje, jeigu einame į bemolinę aukštyn, pvz.: iš A-dur į B, iš G-dur į As, iš D-dur į Es ir t. p., reikia turimą kryželių skaičių ataimti iš "5", likusi suma rodyš naujosios gamos bemolių skaičių. Jeigu gi esame bemolinėje gamoje, naujoje (didž. II) tonacijoje prie turimo bemolių skaičiaus reikia pridėti dar 5. Tuo būdu gausime ieškomai gamai bemolių skaičių, pvz.: perėjus iš F-dur į Ges, F gama turi 1 bemolį; pridėjus 5 — rodys, jog Ges-dur turi 6 bemolius, iš B-dur į Ces — B gama turi 2 bemolius, pridėjus 5, gausime reikalingą bemolių skaičių, ir t. t.

III-sis būdas. Einant pamažinta prima žemyn.
Eidami šiuo būdu susiduriame su skaitline "7". Kryželiai atimami, bemoliai pridėdami. Likęs skirtumas ligi 7, rodo ieškomos gamos chromatinį ženklukų skaičių. Pvz.: A-dur gama, turi 3 kryželius. Nušokus pusiatoniui (pamažinta prima) žemyn, As-dur, turi turėti bemolių — atėmus 3 (kryželius) iš 7; D-dur turi 2 kryželiu, Des-dur turės 5 bemolius (iš 7 atėmus 2, kryž.), F-dur turi 1 bemolį, Fes-dur turės 1 plius 7 (nes bemoliai pridėdami), ir t. t.

IV-sis būdas. Pereinant pamažinta prima iš kryželinį ir į kryželines tonacijas.

Einama ne maža sekunde, bet padidinta prima, pvz.: C-Cis, D-Dis, B-H, ir t. t. Ir atbulai, pvz.: D-Des, G-Ges ir t. t. Čia irgi operuojama skaitline "7". Šiuo atveju reikia prie turimo kryželių skaičiaus pridėti dar jų 7; turimas gamoje bemolių skaičius iš tos skaitlinės atimamas. Pvz.: G-dur — Gis-dur: G gama turi 1 kryželį, pridėjus dar 7, gausime jog Gis-dur gama turi 8 kryželius; A-dur turi 3 kryželius, Ais-dur gama turės 3 plius 7, ir t. t.

Jeigu einame iš bemolių tonacijų (pvz.: iš B-dur į H, iš As-dur į A), reikia iš turimos tonacijos bemolių skaičių atimti iš 7, likutis rodyš naujos tonacijos chromatinį ženklukų skaičių, pvz.: As-dur turi 4 bemolius; perėjus į A-dur, turėsime 3 (nebe bemolius, bet kryželius); B-dur turi 2 bemolius, —

perėjus į H-dur, gama turės 5 kryželius (iš 7 atimam 2).

Dėmesio būdas

Kai vaikai gerai išmoka kryželių ir bemolių "eilėraštukus", galima panaudoti taipgi ir šį būdą:

Kryželių gamose. Paminėjus eilėraštuką kokį kryželį, jeigu nuo jo nušoksimė maža sekunde į viršų, gausime gamą, kuri turės visus iki šiai vietai išvardintus kryželius, pvz.: Gis, — perėjus maža sekunde į viršų, bus A. Ligi Gis mokinyš skaičiavo; Fis, Cis, Gis. Reiškia A-dur turi 3 kryželius. Sustoję prie Ais. Maža sekunde į viršų bus H. Ais yra penktasis iš eilės kryželis, reiškia — H-dur turės 5 pirmuosius išvardintus kryželius ir t. t.

Bemolių gamose. Mokinyš turi gerai žinoti bemolių eilę: B, Es, As, Des, Ges, Ces, Fes. Sustoję ties kuriuo iš jų (pvz.: Es), šioji gama turės visus bemolius prieš ju eilėje stovinčius, ir dar plius vieną pirmyn. Tuo būdu Es-dur gama turi: prieš jį esantį B, jį patį (Es), ir dar vieną pirmyn stovintį (As). Des, pavyzdžiui, turės visą eilę prieš jį stovinčių, jį patį, ir dar vieną pirmyn, taigi — turės: B, Es, As, Des, ir Ges ir t. t.

Iš čia pateiktų būdų mokytojas savo mokiniui pritaiko vieną iš jų, kuris labiau individualiai tinka jojo mentalitetui.

II-sis būdas. Einant mažais sekundėmis į viršų.
Čia susiduriame su skaitline "5". Bet reikia eiti ne padidinta prima, o maža sekunde, pvz.: neimama A-Ais, bet A-B; ne D-Dis, bet D-Es; ne G-Gis, bet G-As ir t. t.
Esant kryželių tonacijoje, jeigu einame į bemolinę aukštyn, pvz.: iš A-dur į B, iš G-dur į As, iš D-dur į Es ir t. p., reikia turimą kryželių skaičių ataimti iš "5", likusi suma rodyš naujosios gamos bemolių skaičių. Jeigu gi esame bemolinėje gamoje, naujoje (didž. II) tonacijoje prie turimo bemolių skaičiaus reikia pridėti dar 5. Tuo būdu gausime ieškomai gamai bemolių skaičių, pvz.: perėjus iš F-dur į Ges, F gama turi 1 bemolį; pridėjus 5 — rodys, jog Ges-dur turi 6 bemolius, iš B-dur į Ces — B gama turi 2 bemolius, pridėjus 5, gausime reikalingą bemolių skaičių, ir t. t.

III-sis būdas. Einant pamažinta prima žemyn.
Eidami šiuo būdu susiduriame su skaitline "7". Kryželiai atimami, bemoliai pridėdami. Likęs skirtumas ligi 7, rodo ieškomos gamos chromatinį ženklukų skaičių. Pvz.: A-dur gama, turi 3 kryželius. Nušokus pusiatoniui (pamažinta prima) žemyn, As-dur, turi turėti bemolių — atėmus 3 (kryželius) iš 7; D-dur turi 2 kryželiu, Des-dur turės 5 bemolius (iš 7 atėmus 2, kryž.), F-dur turi 1 bemolį, Fes-dur turės 1 plius 7 (nes bemoliai pridėdami), ir t. t.

IV-sis būdas. Pereinant pamažinta prima iš kryželinį ir į kryželines tonacijas.

Einama ne maža sekunde, bet padidinta prima, pvz.: C-Cis, D-Dis, B-H, ir t. t. Ir atbulai, pvz.: D-Des, G-Ges ir t. t. Čia irgi operuojama skaitline "7". Šiuo atveju reikia prie turimo kryželių skaičiaus pridėti dar jų 7; turimas gamoje bemolių skaičius iš tos skaitlinės atimamas. Pvz.: G-dur — Gis-dur: G gama turi 1 kryželį, pridėjus dar 7, gausime jog Gis-dur gama turi 8 kryželius; A-dur turi 3 kryželius, Ais-dur gama turės 3 plius 7, ir t. t.

Jeigu einame iš bemolių tonacijų (pvz.: iš B-dur į H, iš As-dur į A), reikia iš turimos tonacijos bemolių skaičių atimti iš 7, likutis rodyš naujos tonacijos chromatinį ženklukų skaičių, pvz.: As-dur turi 4 bemolius; perėjus į A-dur, turėsime 3 (nebe bemolius, bet kryželius); B-dur turi 2 bemolius, —

Jeigu einame iš bemolių tonacijų (pvz.: iš B-dur į H, iš As-dur į A), reikia iš turimos tonacijos bemolių skaičių atimti iš 7, likutis rodyš naujos tonacijos chromatinį ženklukų skaičių, pvz.: As-dur turi 4 bemolius; perėjus į A-dur, turėsime 3 (nebe bemolius, bet kryželius); B-dur turi 2 bemolius, —

perėjus į H-dur, gama turės 5 kryželius (iš 7 atimam 2).

Dėmesio būdas

Kai vaikai gerai išmoka kryželių ir bemolių "eilėraštukus", galima panaudoti taipgi ir šį būdą:

Kryželių gamose. Paminėjus eilėraštuką kokį kryželį, jeigu nuo jo nušoksimė maža sekunde į viršų, gausime gamą, kuri turės visus iki šiai vietai išvardintus kryželius, pvz.: Gis, — perėjus maža sekunde į viršų, bus A. Ligi Gis mokinyš skaičiavo; Fis, Cis, Gis. Reiškia A-dur turi 3 kryželius. Sustoję prie Ais. Maža sekunde į viršų bus H. Ais yra penktasis iš eilės kryželis, reiškia — H-dur turės 5 pirmuosius išvardintus kryželius ir t. t.

Bemolių gamose. Mokinyš turi gerai žinoti bemolių eilę: B, Es, As, Des, Ges, Ces, Fes. Sustoję ties kuriuo iš jų (pvz.: Es), šioji gama turės visus bemolius prieš ju eilėje stovinčius, ir dar plius vieną pirmyn. Tuo būdu Es-dur gama turi: prieš jį esantį B, jį patį (Es), ir dar vieną pirmyn stovintį (As). Des, pavyzdžiui, turės visą eilę prieš jį stovinčių, jį patį, ir dar vieną pirmyn, taigi — turės: B, Es, As, Des, ir Ges ir t. t.

Iš čia pateiktų būdų mokytojas savo mokiniui pritaiko vieną iš jų, kuris labiau individualiai tinka jojo mentalitetui.

Elektroninės ir tikrosios smegenys

Manchester (dpa). Manchesterio universitete stovi didžiausias pasaulyje "galvojančias" aparatas. Jis turi pretenzingą vardą "Atlas", kainuoja maždaug šešis milijonus dolerių, atlieka skaičiavimus žaibo greičiu, moka keletą kalbų ir tik laukia progos įgauti mokslininkus įsiveržti į naujas tyrimų sritis.

Atlas — vienas iš geriausių audringo elektroninių smegenų išsivystymo pavyzdžių. Tai milžinas su tūkstančiais transistorių, skirstomųjų lentų ir lempų. Atrodo, kad aparatas gyvas. Jis turi "atmintį", kurioje sukraunamos dešimtys tūkstančių įvairių faktų. Jis apskaičiuoja tiltų ir tunelių statybą, elektros tinklų tiesimą; jis sudaro traukinų, laivų ir autobusų tvarkraščius; jis nustato prekių kainas ir t. t. Jis vienu metu gali spręsti apie du šimtus įvairių uždavinių. Jis "parausta", kai mokslininkas padaro klaidą programoje: sužimba raudona lemputė ir "įsako" mokslininkui patikrinti programą. Pagaliau Atlas "gimdo savo vaikus": jis gamina naujų, dar už jį patį fantastiškesnių aparatų projektus, aparatų, kuriems galės naudotis ateinančios "tobulesnės" žmonių kartos.

Manchesterio universitetas kartu su viena stambia elektroninės pramonės kompanija sukonstruavo šį milžinišką aparatą. Londono universitetas ir Harwell Atomų Tyrimo Institutas užsisakė po vieną aparatą. Stuttgarto (Vokietija) Aukštoji Technikos mokykla taip pat norėjo įsigyti šitokį aparatą, bet neturėjo lėšų. Didžioje Britanijoje Atlas aparatai panaudojami moksliniams ir komerciniams tikslams. Vienai valandai Atlaso "nuomą" sudaro teoretikai maždaug du tūkstančiai dolerių, bet praktiškai — mažiau, nes aparatas, kaip minėta, gali vienu metu spręsti daug uždavinių.

Anglų mokslininkai turi gražių vilčių. Jie mano, kad Atlas aparatai labai pasitarnaus progresui. Kristalų tyrimas ir struktūrų problemos chemijoje, meteorologijos ir astrofizikos klausimai ir net kalbotyros bei istorijos dalykai įeina į Atlaso kompeten-

ciją. Be to, Atlas analizuos branduolinius reakcijas, kylandias galingose atomų skaldymo laboratorijose. Astronomai mano, kad Atlas padės išaiškinti daug visatos paslapčių.

Prie pagrindinių Atlaso elektroninių smegenų bus prijungta keletas mažesnių. Mokslininkai iš kitų universitetų galės įteikti savo programą Atlasui, patys nejudėdami iš vietos: uždavinių įteikimas ir sprendimų gražinimas vyks laidais.

Vokietija nepajėgia įsigyti šitokio aparato. Čia nemažą rolę vaidina dar ir ta aplinkybė, kad šiuo metu Vokietijos kultūra lyg ir decentralizuota.

Jei Anglijoje kuris nors universitetas neturi pakankamai lėšų, tai jis susiranda "partnerį" — kuria nors stambią firmą. Vienas Manchesterio universiteto profesorius pasakė, kad jo manymu lygiai taip galėtų elgtis ir vokiečiai, bet kad jiems trūksta drašos.

Nenoromis kyla klausimas: gal jau laikas "atsistatydinti" žmogaus smegenims? Atsakymas gali būti tik vienas: ne! Pavyzdžiui, matematikui nereikės atlikti varginančių skaičiavimų, bet juk tie skaičiavimai visai nesudaro matematinės esmės. Kūrybinė matematinė funkcija lieka nepaliesta. Vienas britų mokslininkas pareiškė: "Niekas negali pakeisti žmogaus smegenų. Milijonai tokių aparatų, kaip Atlas, negali prilygti žmogaus smegenims net paprasto mechaniško atsiminimo sugebėjimais. O jei kas nors abejoja mano žodžiais, tai aš papasakosiu šitokią istoriją: vienas profesorius turėjo du laikrodžius. Vienas iš jų kasdien vėlinosi aštuoniomis sekundėmis, kitas — visai nėjo. Profesorius atsiklausė elektroninių smegenų: kaip pasielgti? Už dviejų tūkstantųjų sekundės jis jau gavo atsakymą: išmeskite tą laikrodį, kuris vėlina! Kodėl? — paklausė vėl profesorius. Po keturių tūkstantųjų sekundės — mat, aparatui teko šiek tiek "pagalvoti"! — buvo gautas atsakymas: tas laikrodis, kuris vėlina, rodyš teisingai tik vie-

"TAŠKAS" IR "AUKSO KELIAIS"

"Taškas", literatūros žurnalas, šiauliškių Jaunųjų literatų kolegijos iniciatyva sukurtas. Šiais metais sukaks 33 metai nuo išleisto pirmo numerio, kuriame jaunieji literatai — taškininkai kelė įvairius visuomeninio pabūdzio klausimus literatūrinėje plotmėje, nevengdami natūralizmo. Viso išleista du numeriai. Nr. 1, 48 psl. 1930 — Vytauto Didžiojo — Metais, Liepos mėn. ir antras 64 psl. 1931 m. liepos mėn. Formatas: 17x24,5 cm. Spausdino Fridmano spaustuvėje šiauliuose. "Taško" bendradarbiai: Algimanas Stasys Bundza, Bronius Buišas, Pranas Gegeckas, Henrikas Kildišius, Jonas Minius, Antanas Rūkas, Antanas Skripskauskas, Jūras Šaltenis, Jonas Vegedys ir Alfonsas Vambutas. Atsakomasis redaktorius — leidėjas A. Skripskauskas.

"Aukso keliais", savaitraštis. Atsakomasis redaktorius Vladas Urnevičius. Leidėjas Alfonsas Vambutas. Leista Kaune 1935 m. rugsėjo mėn. 30 d. iki tų pačių metų lapkričio mėn. 11 d. Viso išėjo septyni numeriai. Buvo rašoma ekonomijos ir finansiniais klausimais, kur buvo liečiami praturtėjusių asmenų gyvenimai bei jų biografijos. Formatas: 42 x 56 cm. 8—12 psl. iliustruotas, spalvotas ir su šaržais. Nr. 1—3 spausdinti Vėbro spaustuvėje Kaune. Nr. 4—7 spausdinti Lano spaustuvėje Kaune. Šiais metais suėina 28 metai nuo pirmo numerio pasirodymo.

Vertė A. Zujus

Minėdami savo veiklos 30 METŲ SUKAKTĮ

mes dėkojame tūkstančiams savo klientų, kurie pasitikėjo mūsų įstaiga ir per ją siuntė savo

dovanų siuntinius į Lietuvą.

Mes galime didžiuotis savo greitais ir sąžiningais patarnavimais. Kviečiame visus, kurie dar nesinaudojo mūsų įstaigos patarnavimais, sekančius dovanų siuntinius siųsti per mūsų įstaigą.

GLOBE PARCEL SERVICE, INC.

716 WALNUT STREET PHILADELPHIA 6, PA.

Veikia skyriai daugumoj didesnių miestų.

DONALD PETKUS ANTHONY PETKUS

A. PETKUS & SŪNUS

NAUJA KOPLYČIA MARQUETTE FUNERAL HOME

2533 West 71st Street (Maplewood gatvės kampas)

Grovehill 6-2345 T ownhall 3-2108

Pilnas laidotuvių aptarnavimas, įskaitant karštą ir pasinaudojimą mūsų gražiom koplyčiom, yra nuo \$375.00; \$430.00; \$595.00; \$650.00; \$695.00; \$750.00; \$875.00; \$895.00; \$945.00; \$975.00; \$900.00 ir daugiau. Karštą galima pasirinkti koplyčioje.

GRAŽIOS INDIVIDUALINĖS KOPLYČIOS MASINOMS PASTATYTI AIKSTĖ Lietuviams teikiama šios rūšies patarnavimus 30 metų.

VACLOVO BIRŽIŠKOS KNYGOS

"Naujienose" galima gauti šias prof. Vaclovo Biržiškos lituanistines knygas:

- 1. Senųjų lietuviškų knygų istorija, I dalis, 208 pusl. \$2.00 kietais viršeliais \$3.00
- 2. Senųjų lietuviškų knygų istorija, II dalis, 226 pusl. \$2.00 kietais viršeliais \$3.00
- 3. Aleksandrynas, senųjų lietuvių rašytojų, rašiusių prieš 1865 m., biografijos, bibliografijos ir biobibliografijos, I tomas, 431 pusl., kieti viršeliai \$7.50
- 4. Praeities pabiro, rinkinys straipsnių iš Lietuvos praeities, 352 pusl., kieti viršeliai \$6.50

Čia suminėtos knygos pasisūse paštu, jei nurodytas pinigų sumas žeki ar Money Orderiu pasisūse tokiu adresu:

"NAUJENOS", 1739 So. HALSTED STREET CHICAGO 8, ILLINOIS, USA.

KAIP GYVENTI BE VIDURIUS LAISVINANČIŲ VAISTŲ

Prekybininkai, per radiją ir televiziją, visą laiką kartoja, laikraščiai ir žurnalai deda didžiausius skelbimus, kad "vidurių sureguliuojimas" esanti didelė dorybė ir duodanti spindinčią sveikatą, gyvumą bei puikią veido spalvą, kai paimama kiek vidurius laisvinančių vaistų (laxatives).

Pasekmės? Milijonai žmonių pripranta prie vidurius laisvinančių vaistų. Kasmet tu vaistų pirkimui išleidžiama vis daugiau ir daugiau pinigų. (Pereitais metais tam reikalui išleista 162 milijonai dolerių).

Dėl reikalo nežinojimo tų vaistų vartojimas yra neįsami, kartais pavojingas. Laisvinantieji vaistai plonosioms žarnos trukdo pasisavinti naudingas maisto dalis, gi storosios žarnos negali pasisavinti tokių svarbių ir reikalingų dalykų, kaip sodą ir potašą (sodium ir potassium). Mineraliniai aliejai išstiprdo vitamino A ir D ir išplaua iš kūno lauk. Taigi tie vaistai sumažina pagaminimą storose žarnose vitamino B.

Vidurius laisvinantieji vaistai gali užmaskuoti ligas, kurių simptomai yra vidurių sukietėjimas, pvz. vidurių užkietėjimas, infekcija. Gali pasislėpti aliarmo signalus, kai susisuka žarnos, atsiranda pilve žaizdos — ulceriai, vystosi vėžys. Be to dar, daugelis plačiai paplitusių vaistų yra stipriai erzinantys. Jei nuolatini juos naudoti, jie pervingina žarnų raumenis iki išsivikimo taip, kad jie padaro visiška vidurių sukietėjimą, tuo tarpu kai tą sukietėjimą turėjo prašalinti.

Šio šimtmečio pradžioje žmonių vaizduotė buvo pagauta "savęs apsinuodijimo" teorija, kad maisto liekanos viduriuose užnuodija kraują, iššaukia galvos skausmą, sudaro nuovargį ir kitus sunkumus. Išmintingesni gydytojai nurodė, kad jeigu virškinimo sistema būtų tikrai užnuodyta, ji neišnyktų vidurius ištuštinus taip, kaip girtas staugiai neprabraivėja išsivėmęs. Bet kurie kūne patekę nuodai kepenų bei inkstų paverčiami į nekenksmingą mišinį ir prašalinami lauk.

Be virškinimo sistemos "užnuodijimo" idėjos gana stipriai laikosi žmonių mintyse. Milijonai žmonių tiki, kad storąją žarną reikia nuolat skalauti. Šitie žmonės, sako Dr. Charles M. Lewis iš New Yorko ligoninės, "turi patirti, kad nėra visiems vienodo pavyzdžio dėl vidurių ištuštinimo. Nėra nieko nepaprasto, jei kuris asmuo vidurius ištuština vieną kartą per savaitę".

Aiškus žarnų trakto pažinimas ar supratimas gali daug prisidėti prie kai kurių vaistų gamintojų klaidingų idėjų iš žmonių proto prašalini-

mo. Ir taip 20-25 metų ilgumo plonosios žarnos atrodo, kaip kaip paprasta nieko nereikianti dešra, bet tikrumoje tai yra nuostabi cheminė laboratorija, kuri pakeičia maistą į naudingas ir sudėtingas dalis. Pagalba kasdieninės pusės ar kvortos tulžies skysčio ir tokio pat kiekio virškinančio skysčio iš pankratinės liaukos, plonosios žarnos paverčia krakmolą į naudingą cukrų, proteinus ir rūgštis, riebalus ir riebalų rūgštis. Procesas pagreitinamas, kada nuo 5 lyg 10 kvortų kasdien gaunama skysčių iš plonųjų žarnų 20 milijonų liaukų (glandų). Milijonai mikroskopinių spenelių, esančių žarnų pakraščiuose, sučiulpia suvirškintus proteinus ir karbohidratų ir kraujo srovę bei riebalus į limpų sistemą.

Po 3 iki 15 val. košelė, kuri yra susidariusi iš gleivių, likusių prie žarnų sienelių bei nesuvirškinto maisto likučių, pasiekia nuo 5 iki 6 metų ilgumo storąją žarną (colon). Čia vėl eina medžiagų paėmimas nuo 3 ligi 4 valandų, kartais net ilgiau. Kai plonosios žarnos daugiausia sterilios, tai storajoje žarnoje veiksmai eina pagalba bakterijų. Tos bakterijos daugiausia draugiškos, ne priešai, gamina vertingas medžiagas-vitaminus B ir K ir, galimas dalykas, kitus.

Svarbiausia storosios žarnos funkcija — tai iščiulpti vandenį ir druskas iš medžiagų, gautų iš plonųjų žarnų. Jei to nebūtų, kūnas išmestų lauk savo kritiškai svarbių skysčių ir mineralų balansą. Ir tikrai, daugumas vaikų, kurie miršta dėl viduriavimo (diarrhea), kenčia dėl to, kad kūnas nespėja paimti iš vandens reikalingų ekstraktų — maistas pereina per storąją žarną taip greit, kad nėra laiko iš vandens tuos ekstraktus paimti. Kai vidurius laisvinantieji vaistai stumia maistą per storąją žarną nepaprastai greitai, tai nustojama vertingų kalio druskų (potassium). Jei nustojiama jų neperdžiausia, nieko blogo neįvyksta, būna tik raumenų silpnumas. Jei tų druskų nustojiama daug, kvėpavimo organai bei širdies raumenys gali būti pažeisti.

Daugelis dalykų gali kenkti normaliai virškinimo sistemos veiklai. Įtempti nervai bei pikti yra svarbiausi kaltininkai. Pagalba sigmoidoskopo — vamzdelinio instrumento, per kurį yra galimybė pamatyti tiesiog storąją žarną, tyrinėtojai stebėjo įtaką išpuščių tai žarnai. Kai žmogus yra susirūpinęs ar supykęs, paprastai ružava spalva pasidaro buroko raudonumo ir daro susitraukimus (spazmas). Tai sumažina arba sulaiko normalų vidurių aktyvumą ir leidžia žemutiškoms žarnos iščiulpti per-

daug skysčių iš ten praeinančių maisto liekanų — nesvarumų. Dėl to gali pasidaryti vidurių užkietėjimas.

Šių dienų daktarai yra linkę tikėti, kad susirūpinimas yra pagrindinė priežastis vidurių užkietėjimo. Gi einant toliau, jie tiki, jog perdidelis susirūpinimas dėl vidurių ištuštinimo gali būti ir dideliu kaltininku. Dr. Sanford M. Lewis iš Newark, N. J. pastebi: "Tai ne storąją žarną reikia gydyti, bet žmogų, kuriam ji yra".

Yra tipiška, kad žmogus neturėjęs vidurių ištuštinimo dieną ar panašiai, tampa susirūpinęs. Paimama vidurius silpninančių vaistų, kurie visą virškinimo traktą ištuština. Daugelis žmonių negali suprasti to, kad reikės gal bent trijų dienų, kol viduriai vėl prisipildys ir vėl pradės normaliai veikti. Neturėdamas pilnų vidurių, toks asmuo per tą trumpą laikotarpį praryja dar silpninančių vidurius vaistų. Tai ir yra pirmas žingsnis tapti nuolatiniu silpninančių vaistų vartotoju.

Vidurius silpninantieji vaistai skirstomi į tris pagrindines rūšis: mineraliniai aliejai, kurie veikia kaip tepantieji (lubricants); sūriai, t. y. valantieji — epsom druska, magnezija, mineraliniai vandens ir t. t., kurie valo vidurius ir ištraukia iš audinių vandenį į žarnas; erzinantieji vaistai — cascara, senna, phenolphthalein (plačiai vartojamas patentuotose vaistuose), kurie skatina žarnų sienelės greičiau judėti. Bendrai imant, jie daugiau ar mažiau yra kenksmingi. Nuolat juos vartojant, natūralios funkcijos vis silpnėja.

Yra, tiesa, atsitikimų, kai vidurius laisvinančių vaistų vartojimas yra naudingas ir būtinas: vidurių išvalymas rengiant asmenį X spinduliais peršviesti ar operacijai; ligoninėse, kai ligonio viduriai pasidaro lėti ar tingūs dėl stokos judėjimo; senesnio amžiaus žmonėms, kurių virškinimo sistema yra pakrikusi — pavargusi ir normalus jų veikimas neįmanomas.

Be klaidingas silpninančių vaistų vartojimas kelia aliarmojuantį susirūpinimą visuomenėje ne tik JAV, bet ir kitur. Britų Vartotojų Sąjungos padarytas tyrinėjimas parodė, kad viena ketvirtoji paklaustų motinų davė vaikams silpninančių vaistų, nežinodami, ar reikia ar ne! Motyvas: jos norėjo išvengti vidurių užkietėjimo. Daugelis priklauso tiems neišmintingiems žmonėms, kurie mano, jog reikalinga reguliariai per tam tikrą laikotarpį "išsivalyti". Tuo nieko ten "neišvaloma". Tuo nieko daugiau nepasiekama, tik sutrukdomas svarbus kūnui virškinimo procesas.

Dabar didelis klausimas, kaip toks kenksmingas paprotys gali būti prašalintas? Daktarai, paprastai, pataria var-

Moteris vadinkime moterimis

Savųjų pokalbiuose ir spaudoje dažnai tenka pastebėti Lietuvos moterų pavardes vartojant vyriškoje giminėje. Pavyzdžiui, tokios tai moterys: Anulis, Daukus, Stankus, Žvangys, Duknys, Pivaronas ir t. t. Spauodoje teko ir tokių išsireikimų pastebėti: O. Kriaunys su Petkūnu sumainė aukso žiedelius. Arba K. Žitkų dideliame nuliūdime paliko vyras J. Žitkus. Lietuvos kalboje toks pavardžių tarimas skamba kažkaip neįprastai, gremėzdiškai. Teko girdėti aiškinant, kad moteriškas pavardes reikia tarti vyriškai dėl to, kad šiame krašte, angliškai jos taip tariamos, rašomos spaudoje ir dokumentuose. Žinoma, kur yra reikalas rašyti ar sudaryti dokumentus anglų kalba, jos taip ir turi būti vartojamos. Tačiau niekas mus neverčia jas luošinti ir neįprastai vartoti savoje kalboje.

Lietuvių kalba mums yra savą, lyg ir savos šeimos kalba. Nereikėtų jos gražaus skambėjimo gadinoti prigrūdant ją svetimybė. Kada kalbame angliškai, tai ir kalbėkime angliškai. Kalbant lietuviškai apsieikime be svetimybė ten, kur lengvai galima jų išvengti. Ir svetimieji geriau vertins mus, girdėdami savitarpįje vartojant gryną savo kalbą.

Tur būt, visi bus pastebėję, kad mūsų žinomų moterų pavardės tariamos ir rašomos mums įprastai, lietuviškai. Pvz. Gugienė, Biežienė, Tysliavienė, Stempuzienė, Mikužiuotė, Januškaitė, Stankaitė ir kitos. Pamėginkite jas įsivaizduoti vyriškose pavardėse. Kaip jos atrodys? Tik mūsų be-trūksta.

Manau, kad vienoks ar kitoks pavardžių vartojimas iš dalies priklauso ir nuo pavardžių savininkų.

Daugiau pagarbos savai kalbai ir savoms moterims, tariant bei rašant jų pavardes. P. Venclova

toti daugiau skysčių, bent šešius stiklus vandens per dieną; dietą, kur būtų daugiau virtų vaisių ir lapuotų daržovių dėl jų rupumo bei šurkštumo; neatidėliojant eiti atlikti savo reikalą, kaip tik viduriai nors kiek to reikalauja. Pakartotinas atidėliojimas ir vidurių neklusymas tikrumoje ir veda į vidurių užkietėjimą.

Daktarai vis labiau ir smarkiau pabrėžia principą, kuriuo mes visi turėtume vadovautis: palikti virškinimo traktą ramybėje. Jis turi pakankamai priemonių ir galimybių save tvarkyti. Jei susiduri su sunkumais, eik pas daktarą. Jis turi daug daugiau galimybių jums padėti, negu koks nežinomas deguti-ninkas. M. T-nas

10 — NAUJIENOS, CHICAGO 8, ILL. — SATURDAY, FEBRUARY 9, 1963

PIKTA SEKLA...

(Atkelta iš 1 psl.)
Kaip ta Europoje išbujojusi pikta sekla įsiveisė Amerikoje?

Staiga pagyvėjusi svastikų terlionė

Dar 1960 metais Paul Ghali rašė Daily News iš Berno, Šveicarijoje, apie staigų nacių-fašistų išsišokimų Europoje didėjimą, pasireikškusį ypač svastikų ir kitokių nacių kriegių terliojimų ant žydų sinagogų, kapų paminklų ir biznio bei privačių namų. Visiškai panašus "sąjūdis" apie tą patį laiką buvo pasireiškęs ir JAV-bėse, ypač Chicagoje.

Šveicarų Federalinė Taryba, Berne, ir jos paskirti seki-mo specialistai stebėjimui, kurie tuos nacių ekscesus arti sekė, nustatė, kad ligi tol buvę palaidi nacių virusai pasikirose šalyse, yra susiorganizavę į savotišką "internacionalą" su skyriais Prancūzijoje, Italijoje, Didž. Britanijoje, Argentinoje ir Jungtinėse Amerikos Valstybėse, su savo centru Švedijos mieste Malmoe.

Kodėl 1960 metais ypač buvo pagyvėjusi nacių, rasistų ir kitokių ekstremistų veikla? Paul Ghali rašo, kad iš Malmoe centro nacių grupės buvęs duotas įsakymas sabotuoti ir trukdyti bet kokios patvaresnės koegzistencijos tarp Vakarų ir Rytų galimybę. Tų ekstremistinių grupių tarpe buvę skelbiama, jog tūli įtakingi žydai politikieriai ir biznieriiai laisvajame pasaulyje tokios koegzistencijos su komunistais siekė. Jie tikėję, kad susipratus su komunistais, jų žmonės turėtų naudoti iš pagerėjusios ekonominės būklės ir politinio pastovumo. Sovietai, matyti, būsią į tą Malmoe organizaciją infiltravę apšiai savo agentų ir provokatorių, kuriems buvo duoti du uždaviniai — kurstyti antisemitines aistras ir juodinti Vakarines Vokietijos Adenauerio vyriausybę.

Nacių internacionalas įsteigtas 1956 metais
Kalbamasis Malmoe centras, iš kurio buvo duotas pirmas tarptautinis įsakymas daryti ekscesus prieš žydus, įsteigtas 1956 metais šių keturių žymių nacių: švedo Dr. Per Engdahl, vokiečio Karl Heinz Priester, prancūzo Maurice Berdeche ir italo prof. Massi. Tas "internacionalas" buvo pavadintas

"Europos Socialinis Sąjūdis". Engdahl savo dešine ranka pasirinko buvusį Hitlerio SS karininką, karo metu švedų milicijos organizatorių, Orgve Nordborg, kurs, be to, karo metais buvo nacių propagandos per radiją organizatorių Skandinavijos kraštams.

Su Malmoe centru glaudžiai veikianti buvusios vengrių fašistų partijos "Strėlių Kryžiaus" (Arrow Cross) grupė, kurios vadai Arpad Henney ir Gera Alfoldi, buvęs Hitlerio Waffen-SS įstaigos vengrams "valdžios" nariai. Malmoe centras palaikąs ryšius ir su prancūzų, italų, ir britų fašistų naciškais sambūriais, kuriems vadovauja: Prancūzijoje Charles Luca, įsteigęs Prancūzų Populiarių sąjūdį, kurio nariai (apie 8,000) dėvi rudas uniformas, sveikinasi kaip Hitleris, bet vietoj "Heil Hitler" šaukia, "Prancūzija, atbusk!" Italijoje princas Borghese, buvęs Musolinio laivyno komandierius, 1953 metais įsteigęs naują fašistų partiją, vad. "Movimento Sociale Italiano." Britanijoje su Malmoe centru ryšius palaiko ne pagarsėjęs fašistų vadas Oswald Mosley, bet tūlas Roger Pearson, įsteigęs fašistų rasistų sąjūdį "Siaurės Lyga".

Jungtinėse Valstybėse veikia visiškai vieša "nacių" organizacija, kurios "führeris" yra jaunas vyras George Lincoln Rockwell. Pats führeris ir jo kūnsargiai ir smogikai, visai kaip Hitlerio Vokietijoje, dėvi rudas uniformas su svastikomis, sveikinasi išmesdami ranką kaip tikri naciai, ir viską stengiasi daryti kaip "tikri naciai". Vis tik jiems čia nesiseka, ir Amerikos visuomenė į tų nacių bezdžiūnavimus linksmi žiūri, kaip į nekaltas komediantų išdai-gas. Juos laiko, anot to žemaičių priežodžio, "kaip vokiečiai danguj dėl juoko". Führeris Rockwell kartais būna nuo tribunos nutemptiamas. Buvo net į Angliją slapta išvykęs pamisionieriauti, bet ir iš ten su nepadorumu buvo atgal grąžintas. Čia pat

Chicagoje įvairūs juokdariai pridaro nemalonumų jų štabui. Žodžiu, "naciams" Amerikoje nesiseka. Užtat čia nepaprastai pradeda sektis kitai nacių ideologijai giminingai rasistinei ir rasinei grupei negrų tarpe.

Si grupė pradėjo savo sąjūdį ne vien rasiniais, rasistiniais, bet ir religiniais pagrindais. Ji vadinasi Juodaisiais musulimais (Black Muslims). Kiek daug ji yra persiėmusi iš hitlerininkų nacionalsocializmo "filosofijos"? Atrodo, kad labai daug, ypač kas liečia savo rasės aukštini-mą, kitos rasės žeminimą ir neapykantos bei nepakantos skleidimą. Žodžiu, su "nacių führeriu" George Lincoln Rockwell šie "muslimai" turi gana šiltus santykius. G. L. Rockwell neseniai buvo tos negrų organizacijos garbės svečiu Juodųjų Muslimų masi-niame susirinkime Chicago Kolizijoje. Čia jis buvo su visa savo palyda — hitleriškomis rudomis uniformomis

Kaip Georgijos negro vaikas patapo Allacho pranašu? Apie "juoduosius musulimus" (Black Muslims), jų organizaciją (Tęsinys 4-tam psl.)

GRADINSKAS
Jei nori pamatyti
D A U G
TV, RADIJU, FONOGRAFU,
MAGNETOFONU, TAI TIK...
J. G. Television Co., 2512 W. 47 St.
FRontier 6-1998
Parduodam • Taisom • Sekm. užd.

NEED FUNDS?
Sell these popular, money-making items
by THERMOS®
FAST, SAFE "THERMOS" FIRE LIGHTER, ideal for cookouts, fireplaces, campfires. Because backyard cooking is one of America's favorite pastimes, here's a product that can be sold to almost every household. Package holds 12 disks, starts 12 fires, sells for only 69c. Carton holds 12 packages, net you an easy \$4.68.

SMART, HANDY "THERMOS" CAP CATCHER — instant appeal, every family wants one or more for kitchen, rumpus room, patio. Opens bottles and catches caps in metal box. Individually packaged, 98 cents each (chrome, \$1.98), sells on sight. Cartons hold 12, net you \$5.88 to \$11.88. MAIL COUPON TODAY for full information on money making items "by Thermos, TM" with organization discounts.

THERMOS DIVISION
KING-SEELEY KST THERMOS CO.
NORWICH, CONNECTICUT

THERMOS DIVISION, Dept. AF
King-Seeley Thermos Co.
Norwich, Connecticut
Please send me immediately full details of your money making items and special organization discounts.
NAME _____
STREET _____
CITY _____ ZONE _____ STATE _____
 Check here if writing for an organization

PASIMATYKIT SU STANLEY LITVINU
APIE SAVO NAMO INSULIACIJOS PROBLEMAS
Dabar yra laikas tinkamai įrengti savo namą vasarai ir žiemai.
Mes turime išdirbtą reputaciją pilno pasirinkimo A-1 rūšies stako lentų ir namams medžiagų.
CARR-MOODY LUMBER COMPANY
3039 SO. HALSTED STREET — Tel.: VICTORY 2-1272
STANLEY LITVINAS, Mgr. — LIETUVIAI SALESMONAI

10 — NAUJIENOS, CHICAGO 8, ILL. — SATURDAY, FEBRUARY 9, 1963

PIKTA SĖKLA...

(Atkelta iš 3 psl.)

zacija, susirinkimus, jų "universitetą" Chicagoje, ko ten mokoma, ir apie patį vyriausiąjį jų vadą — "pranašą" jau buvo Naujienose plačiau...

"Nėra kito dievo, tik Allahas; jo apaštalas Elijah Muhamadas" yra pagrindinis juodųjų musulmų šūkis "tikinčiųjų" lūpos ir propagandos plakatuose.

"Drausčiausias žmogus Amerikoje! Smarkiausias juodasis žmogus Amerikoje! Galingiausias juodasis žmogus Amerikoje! Žmogus, kurs matė Dievą! Žmogus, kurs girdėjo Dievą! Allahas pasiuntinys! Pranašas ir t. t. Tai yra šūčiai, kuriais sutinkamas, sveikinamas ir susirinkimuose pristatomas juodųjų musulmų absoliutus vadas Elijah Muhamad. Kas jis toks?"

Jau buvo rašyta anksčiau, čia dar primintina, kad jis buvo vienas iš trylikos vieno Georgijos negrų baptistų kunigo Poole vaikas, pakrikštytas Elijah vardu, jaunystėje pradėjęs dirbti baltųjų farmose, vėliau perėjęs dirbti prie geležinkelio, vėliau lentpiuvėje, plytų sandėlyje ir pagaliau vienoje Detroito dirbtuvėje, kur 1930 metais susiartinio su vienu baltuožiu W. D. Fard. Niekas neištyrė, iš kur ir kas buvo tas Fard, tik jis Detroitie vertėsi pardavinėdamas negrams šilko skaras ir kilimus ir gyvėsi atvykęs iš Mekkos (Mecca). Jis 1931 metais Detroito pradėjo skelbti "Islamo tikėjimą". Tas pats W. D. Fard prieš tai gyvenęs Kalifornijoje, kur vadinosi Wallace Ford ir už narkotikų kontrabandą buvo nuteistas į San Quentin kalėjimą. Atsėdėjęs bausmę jis atsikraustė į Chicago, kur suartėjo su tūlu negru kultistu Noble Drew Ali, o tas supažindino Fardą su mahometanizmu, jį padarydamas "Islamo pranašu", ir išsiųsdamas jį į Detroitą "apaštalauti".

Kai minėtasis kunigo Poole vaikas Elijah atsikėlė į Detroitą, jis čia rado "Islamo pranašą" W. D. Fardą beapaštaluojantį negrų lušnyuose, kur Fardas "atvertė" ir Poole jį savo "islamą" ir jam suteikė Muhamado vardą ir "pirmojo Islamo ministerio" titulą. O Poole Fardui padėjo įsteigti pirmąją "maldyklą", "universitetą" ir asmeninę gvardiją. Pagaliau 1934 metais pats "Islamo pranašas" W. D. Fard iš Detroito kur tai lėktuvu išskrido ir dingo (Vėliau tikintieji paskelbė, kad išskrido tiesiai pas patį Allahą į mahometonų dangų). Staiga patuštėjęs Islamo "pranašas" sostą tuojau užėmė "Pirmasis Islamo ministeris" Elijah Muhamad Poole, kurs Fardo paliktą palaiką greit sucementavo ir iš-

vystė į šių dienų Amerikos problemą "Black Muslims".

Rasizmo, neapykantos, hitlerizmui lygi "religija"

Šiandien Elijah Muhamad, kurio vergiškai klausio tarp 10,000 ir 250,000 "juodųjų musulmų", su savo žmona Clara gyvena Chicagoje 4847 S. Woodlawn Ave., Hyde Parke, 18 kambarių palociuje ir Phoenix, Ariz., turi 4 miegamųjų kambarių vasarinę rezidenciją su maudymosi baseinu. Pranašas turi 8 vaikus, kurie visi turi atsakingas pareigas tėvo "tikėjimo hierarchijoje" ir yra nemažesni fanatikai už savo tėvą.

Kas yra tas "Allacho pranašas" skelbiamasis "Musulimų mokslas", ką jis turi bendra su Mahometono tikėjimu ir kuo nuo jo skiriasi? Tikriausiai sakant, kaip ir kuriuo tikslu "pranašas" Fardas ir jo "pirmasis ministeris" Poole (Muhammad) tą savo sektą prikerė Islamui, turinčiam 500,000,000 pasekėjų, Mahometo tikėjimo musulmų, visame pasaulyje?

Achmad Kamal, žymus mahometonų autoritetas, parašęs populiarų knygą — pilgrimų į Mekką vadovą — pareiškė: "Elijah Poole mokymas ir jo neapykantos dogma bei doktrina yra visiškai priešinga Muslimui. Tai anti-Musulim. Mes labai apgailestaujame negrus, kuriuos Juodieji Muslimai apgavo".

Juodieji Muslimai moko štai ko: Jei esi baltas ir tavo odoje nėra nors kiek atspalvų geltonumo, rudumo, raudonumo ar juodumo, tai armus ir gyvėsi atvykęs iš Mekkos (Mecca). Jis 1931 metais Detroito pradėjo skelbti "Islamo tikėjimą". Tas pats W. D. Fard prieš tai gyvenęs Kalifornijoje, kur vadinosi Wallace Ford ir už narkotikų kontrabandą buvo nuteistas į San Quentin kalėjimą. Atsėdėjęs bausmę jis atsikraustė į Chicago, kur suartėjo su tūlu negru kultistu Noble Drew Ali, o tas supažindino Fardą su mahometanizmu, jį padarydamas "Islamo pranašu", ir išsiųsdamas jį į Detroitą "apaštalauti".

Kai minėtasis kunigo Poole vaikas Elijah atsikėlė į Detroitą, jis čia rado "Islamo pranašą" W. D. Fardą beapaštaluojantį negrų lušnyuose, kur Fardas "atvertė" ir Poole jį savo "islamą" ir jam suteikė Muhamado vardą ir "pirmojo Islamo ministerio" titulą. O Poole Fardui padėjo įsteigti pirmąją "maldyklą", "universitetą" ir asmeninę gvardiją. Pagaliau 1934 metais pats "Islamo pranašas" W. D. Fard iš Detroito kur tai lėktuvu išskrido ir dingo (Vėliau tikintieji paskelbė, kad išskrido tiesiai pas patį Allahą į mahometonų dangų). Staiga patuštėjęs Islamo "pranašas" sostą tuojau užėmė "Pirmasis Islamo ministeris" Elijah Muhamad Poole, kurs Fardo paliktą palaiką greit sucementavo ir iš-

Pranašas Elijah Muhamado "tikėjimo" dogmos

Pagal "Allacho pasiuntinio ir pranašo Elijah Muhamado Poole "teologiją", Žemės planeta buvo sutverta "prieš šešis trilijonus metų", kitais "šaliniiais" prieš 66,000,000,000 metų; žemė atsirado mėnulio daliai atskilus. Pirmasis žmogus, "Originalusis Žmogus" buvo juodas ir visa jo padermė turėjo juodą odą. Ji turėjo dieviškas dovanas, kad išskrido tiesiai pas patį Allahą į mahometonų dangų). Staiga patuštėjęs Islamo "pranašas" sostą tuojau užėmė "Pirmasis Islamo ministeris" Elijah Muhamad Poole, kurs Fardo paliktą palaiką greit sucementavo ir iš-

Baltasis žmogus buvo laboratoriniu būdu išvystytas (išskiepytas) juodųjų mokslininkų prieš 6,000 metų. Tiksliau

sakant, baltasis žmogus yra mutacijos produktas, išvestas vieno šabazo giminės atskaldino eretiko Yakubo, priešistorinio genetikos mokslininko, kažkas panašaus į Moravijos vienuolį Gregorį Johanną Mendelį (1822—1884), paveldėjimo dėsnių atradėją. Bet tas Yakubas buvo ne kas kitas, kaip pats "velnias".

Nelengvai sekėsi velniui pagaminti baltąją rasę. Jis darbuosi išstisus 600 metų, išbandydamas geltoną, raudoną ir įvairias kitas lengvas spalvas. Jo paskutinis produktas, labiausiai praskiestas spalva ir savybėmis, buvo baltuožių tėvų tėvas — Adomas. Jis išėjo blogiausiai nusisekęs ir silpniausias. Tokie yra ir visi Adomo vaikai. Būdami velnio darbo, jie yra velnio vaikai, taigi visi baltieji yra velniai; baltuožių rasė yra "Velnio vaikai" bet kadangi šabazo giminė buvo Allahą užrūstinusi, dėlto Allahas yra suteikta galia baltiesiems velniams valdyti Žemę per 6,000 metų...

Nuo šios vietos "Juodųjų musulmų" "mokslas" daug ką pradeda paimti iš žydų biblijos Pirmųjų Knygų apie sutvėrimą. Kai Adomas nusidėjo — įvesdamas šiame pasaulyje nusikaltimą — jis buvo išvytas laukan iš Edeno daržo, bet gavo iš Allacho leidimą valdyti pasaulį per 6,000 metų, kuriuos Allahas skyrė juodajai rasei, panašiai kaip Jobui, — išbandymui ir ištikimybės įrodymui. Baltojo žmogaus valdžia pasaulyje jau turėjo baigtis 1914 metais ir juodoji rasė jau tada turėjo perimti pasaulio valdžią, bet tatai neįvykus, Juodieji musulmų teologai išaiškino, kad buvo duotas papildomas laikotarpis, kurs baigsis tarp 1970 ir 2000 metų. Tai bus baltųjų velnių Armagedonas — "sūdnoji diena".

Per savo valdymo laikotarpį baltieji pagrobė negrus (kidnapped), atimdami juos iš jų aukštai klestėjusios Mekkos civilizacijos, juos pavertė, "išmazgojo jų smegenis", įteigdami jiems menkavertybės kompleksą ir priverė juos garbinti baltąjį Jėzų. Baltieji yra persunkti korupcijos ir jų visa civilizacija yra pasmerkta pražūti. Bet Islamo lauta vėl prisikels.

Baltiesiems ir krikščionybėi kas sekmadienį skiriama ko daugiausiai pašaipos ir pagiežos.

"Ar esate buvę arčiau baltų žmogaus ir užuode jo kvapą?" paklausė kun. Jones gyvai reaguojančios publikos. "Wel, jūs gerai žinote, kaip kvėpia šuo?" atsakė pats kunigas. Auditorijoje nuaidėjo ausį ptesiantis riksmas "Yes, Sir! That's right! You tell them!"

Šventinamas į Juodųjų musulmų "tikėjimą" turi nesvyti (Nukelta į 5-tą psl.)

Allachas parinko pasiuntinį Muhammadą Mozės pareigai

Tuo tarpu Allachas parinko Amerikos negrus — šiaurės Amerikos dykumose paklydusią ir vėl atrastą Islamo tautą, kuriai pavedė vesti juodąją rasę į pasaulio dominavimą. Allachas pasiuntė savo pasiuntinį (Messenger of Allah) Elijah Muhammadą priruošti "Islamo tautą" jos likiminei rolei. Panašiai kaip Jahve buvo parinkęs Moze (Maiziesių) žydų tautai atvesti į Pažadėtąją žemę.

Chicago dienraščio Daily News korespondentas Ben Holman, kurs nuduodamas

maldinga "muslim" buvo įsileistas į šios kėpų sektos uždarus mitingus "pamaldas", aprašė vieną jokių įvykių Chicago 11 m. maldykloje (Islam Temple) Nr. 2, esančioje 5335 S. Greenwood Ave.

Stiprūs, jauni musulmingi, uniformuoti negrai smogiškai kiekvieną namą įeinantį į auditoriją iškrato, atlydi į vietą, pasodina, sumoša kulnėmis, militariskai atsisuka ir išmaršuoja kitų įvesti. Tą dieną "pamoksl" sukė Chicago maldyklos mular-kunigas Jones, vienas istikimiausių Muhamado leitenantų. Jo "pamokslas", kurs nusitęsė kelias valandas, buvo tas pats kartojamas kiekvieną šventadienį, didžiąja dalimi skirtas baltųjų religijai ir rasei išjuokti.

"Ar jūs tikite, kad Kristus prisikėlė iš numirusių?" paklausė kunigas Jones.

"Ar kada nors esate girdėję ar matę ką nors grįžusį iš numirusių? Jei taip atsitiktų, jūs neilgai čia pasiliktumet ir niekas jums neleistų iš jo ką nors patirti.

Krikščionybė, aiškino kunigas Jones, yra religija, kurią baltasis žmogus užkorė vadinamiesiems Amerikos negrams, jums prilaikyti, kad pasiliktumėte savo vietose (vergai).

Dabartiniai tariamieji negrų vadai, kaip kun. Martin Luther King, yra klaidingų baltųjų mokyto aukos, jie yra tokie pat nusizėmę (vergai), kaip ir "Dėdė Tommas", kurie moko negrus tūkais sugyvenimo su baltaisiais.

Sukilkite ir kovokite prieš baltuosius velnius!

Kitame susirinkime kalbėdamas pats "pranašas" šitaip savo neapykantos pamokslą baigė.

"Šalin nuo jų! Nuo baltųjų velnių! Jie nieko gero nemoko. Jie moko vien pikto! Jie moko neapkęsti tave ir mane! Sukilkite ir kovokite prieš baltąjį žmogų! Mes esame nugalėtojų tauta! Mes nugalėsime ir valdysime!"

"Pranašai Pasiuntinij!" sukliko balsai iš pilnos klausytojų salės. "Mokyk mus! Vesk mus!" Minia sustojo, daugelis iškėlė kumštis. Ispūdis buvo neužmirštamas, rašo "pamaldas" girdėjęs.

Baltiesiems ir krikščionybėi kas sekmadienį skiriama ko daugiausiai pašaipos ir pagiežos.

"Ar esate buvę arčiau baltų žmogaus ir užuode jo kvapą?" paklausė kun. Jones gyvai reaguojančios publikos. "Wel, jūs gerai žinote, kaip kvėpia šuo?" atsakė pats kunigas. Auditorijoje nuaidėjo ausį ptesiantis riksmas "Yes, Sir! That's right! You tell them!"

Šventinamas į Juodųjų musulmų "tikėjimą" turi nesvyti (Nukelta į 5-tą psl.)

4 — NAUJIENOS CHICAGO 8, ILL. — SATURDAY, FEBRUARY 9, 1963

SINCLAIRIO LIETUVIAI

Pasizymėjusio Amerikos rašytojo Upton Sinclairio romanas "The Jungle" vaizduoja darbininkų gyvenimą šio šimtmečio pradžioje. Knyga, išleista prieš 56 metus, pasakoja apie nepakeliamas darbo sąlygas tų laikų Amerikos įmonėse. Svarbiausi veikėjai — lietuvių emigrantų šeima, gyvenanti Čikagoje. Bet ką Amerikos rašytojas turėjo bendra su lietuviais, kad jis juos gyvai aprašė savo romane?

Upton Beall Sinclair gimė 1878 metais Baltimorėje, geroje, bet subiednėjusioje šeimoje, pats stengėsi išsimokslinti, kiek galėjo. Kai tėvai persikėlė į New Yorką, jis įstojo į New York City Kolegiją, vėliau studijavo Kolumbija Universitete, pragyvenimui rašydamas žurnalams noveles.

Tėvas buvo svaiginamųjų gėrimų pardavėjas ir girtuoklis, tad šeima visuomet skurdavo. Vedęs Uptonas persikėlė į kaimą, kur gyveno labai vargingose sąlygose, nes norėjo būti poetu ir rimtu rašytoju. Jo pirmosios šešios knygos, kurias parašė per puspenktų metų, davė jam mažiau negu pats neturtingas, jis matė, 1000 dol. pajamų. Būdamas kaip gyveno dauguma darbininkų. Dėl to tapo socialistu ir aktyviai pasireiškė partijoje.

Sinclairio šeštoji knyga — "Manassas" buvo gerai priimta kritikai, bet jos išparduota tik 2000 egz. Ši knyga labai patiko socialistų laikraščio "Appeal to Reason" redaktoriui, kuris pakvietė Sinclairą bendradarbiauti ir parašyti seriją straipsnių apie "algos vergiją". Rašytojas nutarė rašyti apie Čikagą, kur neseniai buvęs streikas.

1904 m. spalio mėnesį jis persikėlė į Čikagą, kur išbuvo septyniais savaitėmis. Ten rado tokias neįsivaizduojamai žiaurias sąlygas, kad vaikščiojo, išblyškęs ir suliesėjęs, dalinai dėl alkio, dalinai dėl siurbimo. Vakarais jis sėdėdavo darbininkų namuose, užsieniečių ir vietinių gyventojų, ir klausydamasis jų pasakojimų, vis užsirašinėjo. Dienomis vaikščiojo apie skerdyklas, ir tie patys darbininkai, rizikuodami nustoti darbu, rodė jam viską, ką jis norėjo pamatyti.

Per tą laiką jis surinko pakankamai faktų knygai parašyti, bet neturėjo personažų. Vieno sekmadienio popiečiu, klaidžiodamas skerdyklų rajone, jis pastebėjo vestuvių svečius, įeinančius pro aludės užėjimą. Svarbiausi veikėjai — lietuvių emigrantų šeima, gyvenanti Čikagoje. Bet ką Amerikos rašytojas turėjo bendra su lietuviais, kad jis juos gyvai aprašė savo romane?

Upton Beall Sinclair gimė 1878 metais Baltimorėje, geroje, bet subiednėjusioje šeimoje, pats stengėsi išsimokslinti, kiek galėjo. Kai tėvai persikėlė į New Yorką, jis įstojo į New York City Kolegiją, vėliau studijavo Kolumbija Universitete, pragyvenimui rašydamas žurnalams noveles.

Tėvas buvo svaiginamųjų gėrimų pardavėjas ir girtuoklis, tad šeima visuomet skurdavo. Vedęs Uptonas persikėlė į kaimą, kur gyveno labai vargingose sąlygose, nes norėjo būti poetu ir rimtu rašytoju. Jo pirmosios šešios knygos, kurias parašė per puspenktų metų, davė jam mažiau negu pats neturtingas, jis matė, 1000 dol. pajamų. Būdamas kaip gyveno dauguma darbininkų. Dėl to tapo socialistu ir aktyviai pasireiškė partijoje.

Nelaukite - rytoj gali būti pervelu! Jei norite užsitikrinti nuo ugnies namus, baldus, automobilius, ar šiaip ką apdrausti, reikalaukite agento, arba brokerio, kad jis parūpintų jums polisą per mūsų kompaniją. Nelaimei ištikus, neturėsite jokių nemalonių. Mes esame pirmaklasiai nariai Chicago Board of Underwriters O'MALLEY & McKAY, Inc. 222 WEST ADAMS STREET KAMBARYS 1043 Telefonas: Central 6-5206

LIETUVIAI

Po to autorius vėl išvažiavo į kaimą, kur nusipirko skolon sau seną namą, ir pradėjo dirbti. Jis rašė be pertraukos tris mėnesius, su ašaromis ir skausmu, išliedamas popierių visas kančias, kurias jis matė gyvenime. Išorėje tai buvo skerdyklos darbininko šeimos gyvenimas, o viduje — jo paties "Appeal" žurnale, bet niekas nenorėjo išleisti knygos pavaldai. Macmillano leidykla pasiūlė atspausdinti ją, jei autorius išmestų kai kurias aštresnes dalis. Jis atsisakė, norėdamas, noris savo knygoje pasakyti visą teisybę. Kai iš viso penktos leidyklos atsisakė išleisti, jis nusistatė išleisti savo lėšomis. Kitas Amerikos rašytojas — Jack London — parašė ugningą manifestą, kurį atspausdino socialistų "Appeal", sakydamas, kad knyga parašyta krauju ir ašaromis. Po tokios reklamos suplaukė pakankamai pinigų, ir spaustuvė galėjo pradėti rinkti knygą. Kažkas patarė Sinclairiui pasiūlyti savo knygą dar vienai leidyklai, taip išėjo kad "The Jungle" buvo išleista dvejomis laidomis tuo pačiu laiku.

Knygą išleidus, kilo ginčas tarp skerdyklų savininkų ir autoriaus teisininkų dėl tariamojo šmeižto; autorius pasiūlė vieną egz. knygos prez. Theodorui Roosvelti, ir prezidentas atsakė, kad jis tyrinėjas kaltinimus. Po to prezidentas pakvietė autorių į Baltuosius Rūmus ir pasikalbėjime su juo pareiškė pasipiktinimą dėl skerdyklų savininkų veiksmų. Vėliau buvo išsiųsta į Čikagą valstybinė komisija, rodė jam viską, ką jis norėjo pamatyti.

Per tą laiką jis surinko pakankamai faktų knygai parašyti, bet neturėjo personažų. Vieno sekmadienio popiečiu, klaidžiodamas skerdyklų rajone, jis pastebėjo vestuvių svečius, įeinančius pro aludės užėjimą. Svarbiausi veikėjai — lietuvių emigrantų šeima, gyvenanti Čikagoje. Bet ką Amerikos rašytojas turėjo bendra su lietuviais, kad jis juos gyvai aprašė savo romane?

Upton Beall Sinclair gimė 1878 metais Baltimorėje, geroje, bet subiednėjusioje šeimoje, pats stengėsi išsimokslinti, kiek galėjo. Kai tėvai persikėlė į New Yorką, jis įstojo į New York City Kolegiją, vėliau studijavo Kolumbija Universitete, pragyvenimui rašydamas žurnalams noveles.

Tėvas buvo svaiginamųjų gėrimų pardavėjas ir girtuoklis, tad šeima visuomet skurdavo. Vedęs Uptonas persikėlė į kaimą, kur gyveno labai vargingose sąlygose, nes norėjo būti poetu ir rimtu rašytoju. Jo pirmosios šešios knygos, kurias parašė per puspenktų metų, davė jam mažiau negu pats neturtingas, jis matė, 1000 dol. pajamų. Būdamas kaip gyveno dauguma darbininkų. Dėl to tapo socialistu ir aktyviai pasireiškė partijoje.

Nelaukite - rytoj gali būti pervelu! Jei norite užsitikrinti nuo ugnies namus, baldus, automobilius, ar šiaip ką apdrausti, reikalaukite agento, arba brokerio, kad jis parūpintų jums polisą per mūsų kompaniją. Nelaimei ištikus, neturėsite jokių nemalonių. Mes esame pirmaklasiai nariai Chicago Board of Underwriters O'MALLEY & McKAY, Inc. 222 WEST ADAMS STREET KAMBARYS 1043 Telefonas: Central 6-5206

krinti. Ta komisija išaiškino, kad viskas tiesa, kas knygoje pasakyta. Dėja, dėl didelės biznierių įtakos reformų nebuvo autubiografijoje „Candid Reminiscences“ jis rašo apie metų autoriaus pažįstami nerado dar jokių pasikeitimų.

Tačiau „The Jungle“ turėjo labai didelį pasisekimą — buvo „best seller“ JAV ir Anglijoje ir išversta į 17 kalbų. Autorius labai iškilo ir greit praturėjo, uždirbęs 3,000,000 dol., bet greit ir neteko visų pinigų, investuodamas juos „Helicon Hall“ Socialistų Sodyboje. Po to parašė dar keliasdešimt knygų, kurios jau neturėjo pasisekimo. Daugumas jo romanų turi propagandinius tikslus, kaip ir „The Jungle“; pvz., „The Metropolis“ puola kapitalizmą. „Oil“ smerkia monopolius ir tt.

Upton Sinclair buvo socialistas beveik nuo vaikystės. Jis kartu su Jacku Londonu įsteigė „League for Industrial Democracy“ (tada „Intercollegiate Socialist Society“) ir kandidato kaip socialistų partijos atstovas į Kongresą, Senatą ir Kalifornijos gubernatorių, bet niekur nebuvo išrinktas.

Nors Upton Sinclair neabejotinai daug prisidėjo prie

darbo sąlygų pagerinimo JAV-bėse, bet pats yra labai kuklus dėl tų savo pasiekimų. Savo autobiografijoje „Candid Reminiscences“ jis rašo apie metų autoriaus pažįstami nerado dar jokių pasikeitimų. Tačiau „The Jungle“ turėjo labai didelį pasisekimą — buvo „best seller“ JAV ir Anglijoje ir išversta į 17 kalbų. Autorius labai iškilo ir greit praturėjo, uždirbęs 3,000,000 dol., bet greit ir neteko visų pinigų, investuodamas juos „Helicon Hall“ Socialistų Sodyboje. Po to parašė dar keliasdešimt knygų, kurios jau neturėjo pasisekimo. Daugumas jo romanų turi propagandinius tikslus, kaip ir „The Jungle“; pvz., „The Metropolis“ puola kapitalizmą. „Oil“ smerkia monopolius ir tt.

Upton Sinclair buvo socialistas beveik nuo vaikystės. Jis kartu su Jacku Londonu įsteigė „League for Industrial Democracy“ (tada „Intercollegiate Socialist Society“) ir kandidato kaip socialistų partijos atstovas į Kongresą, Senatą ir Kalifornijos gubernatorių, bet niekur nebuvo išrinktas.

Nors Upton Sinclair neabejotinai daug prisidėjo prie

„Naujienos“ bolševikams yra raktis jų akyje!

COSMOS PARCELS EXPRESS CORP. Mes pranešame savo seniems klientams, o taip pat naujesiems, kuriems mes patarnaujame, kad mūsų firma tęsia siuntinių persiuntimą į Sovietų Sąjungą. Mes esame įgalioti VNESPOSYLTORE testuoti siuntinių siuntimą ir mes garantuojame, kad siuntiniai bus pristatyti ir labai skubiai. Visi mūsų skyriai turi didelių pasirinkimų siuntiniams reikmenų (audinių, odų ir t. t.) labai prieinamomis kainomis. Visi mūsų skyriai suminėti žemiau kuo geriausiai jums patarnaus pagal kiekvieno individualius poreikius.

„SATYRINĖS NOVELĖS“ M. ZOŠČENKOS, — J. VALAIČIO vertimas. Sovietų Rusijoje juoktis draudžiama. Nors žiauriai nukentėjo, bet rašytojas - humoristas ukrainietis M. Zoščenko turėjo drąsos savo satyromis pasmerkti bolševikiškąjį „rojų“. Norintieji pasiskaityti arba kitiems padovanoti šią vertingą knygą, gali ją įsigyti „Naujienose“, 1739 So. Halsted St., Chicago 8, Ill., iš vertėjo Jono Valaičio, 1507 So. 51 Ave., Chicago 50 (Cicero), Ill., tel. OL 6-3180 arba knygų parduotuvėse. Knyga 200 psl., kaina \$2.00. Jurgio Baltrušaičio eilėraščių rinkinį „ZEMES PAKOPAS“ galima gauti „Naujienose“, arba iš vertėjo J. Valaičio. Kaina \$1.50. Abi knygas galima užsisakyti siunčiant čekį adresu: NAUJIENOS 1739 So. Halsted Street — Chicago 8, Illinois

PASAULIS ATŠYLA AR ATŠALA?

Federalinis klimatologas Dr. J. Murray Mitchell, palyginęs klimato kitimus visoje žemės planetoje ir Vakarų pusrutulyje ypatingai, priėjo išvadą, kad Amerika, gal būt, turės dar ne vieną tokią žiemą, kaip ši žiema ir kelios žiemos prieš tai.

Dr. Mitchell statistika rodo, kad tarp 1885 ir 1940 metų bendra žemės oras palaipsniui šilo ir laikėsi apie pusantro laipsnio aukščiau normalaus oro. Bet nuo 1940 metų tas šilimas sustojo ir prasidėjo laipsniškas atšalimas. Šiuo metu bendroji žemės oro temperatūra yra pasiekusi 1920 metų lygį, tai yra nukritusi vienu trečdaliu laipsnio.

Juntinės Amerikos Valstybės nuo šio šimtmečio pradžios oro temperatūra buvo pakilusi bendrai nuo vieno iki dvejų laipsnių aukščiau normalios, bet jau ketvirtai ar penkti metai, kaip žiemos darosi kaskart žiauresnės, ypač JAV šiaurinėje dalyje.

Atominės bombos "nekalto"

Ar oras tikrai iš atšalimo perėjo į atšalimą, oficialiai dar nesą nustatyta, nors Dr. Mitchell "asmeniškai jaučias", kad perėjo. Dėl vieno dalyko jis esąs tikras, tai kad atominiai sprogdinimai čia "niekuo dėti". Tiesa, sovietų rusų 1961 metais susprogdintoji 50 milijonų tonų atominė (termonuklearinė) bomba turėjusi tiek šilumos, jog galėjo ištirpyti po pusę mylios į visas puses didumo ledo "lūta": taip pat tiesa, kad atominiai sprogdinimai išmeta į atmosferą daugybes dulkių, kurios gali sutrukdinti saulės spindulius pasiekti žemę. Tačiau atominės bombos nesukeliantios tiek daug dulkių, kiek ugniakalniai, kurių išmestos dulktės tikrai orą atšaldančios. (Sudėjus į bendrą sumą, kiek tokių ir kitokių bombų iki šiol išsprogdino JAV, SSSR, Anglija ir šiek tiek Prancūzija, ar bendra dulkių suma nepr-

CHICAGO SVARIAUSIAS IR MODERNISKAUSIAS DARZAS **BUČODARZAS** WILLOW WEST INN AND PICNIC GROVE 63rd and Willow Springs Road WILLOW SPRINGS, ILL.

"Naujienos" bolševikams yra rakštis jų ekvjal

80,000,000 under the iron rule of Communism

In Eastern Europe, eighty million people live under the iron rule of Communism. Radio Free Europe's daily broadcasts bring them hope, news, keep up their resistance to Communist brainwashing. Help overthrow Communism with truth, by supporting Radio Free Europe.

Send your contribution to **Radio Free Europe Fund** P. O. Box 1963, Mt. Vernon, N. Y. Published as a public service in cooperation with The Advertising Council.

lenkė visų ugniakalnių dulkių sumą? J.P.).

Zemė turėtų šilti ir tikrai šilta

Dr. Mitchell sako, kad iš kitos pusės žemės atmosfera turėtų atšilti. Jau nuo 19 šimtmečio žmonių rasė žemės atmosferą kaskart labiau užteršia. Milijonų automobilių ir alyvos kuro pramonėje bei miestuose degesiai (garai, smalkės) išneša į atmosferą milžiniškus kiekius anglinio dvideglio (carbon dioxide). Tos dujos aukštai atmosferoje sudaro savotišką kiautą, kaip stiklo stogas šiltadaržyje, kurs nebeleidžia šilumai išgaruoti ir tuo būdu žemės paviršius labiau atšilo.

Ir jei mūsų klimatas, nepaisant to, vis dėlto atšala, tai priežastčių reikią ieškoti kur kitur, ir Dr. Mitchell jų ieško okeanų laikysenoje ir saulės dėmėse... Tuo reikalu bandymai tebedaromi.

Chicago šiaurinės dalies mokytojų kolegijos mokytojas, archeologas Ted Bank, tvirtina, kad nepaisant šaltų žiemų, pasaulis atšyla ir iki 2460 metų tiek atšils, kad okeanuose padaugėjęs vanduo sukels pakraščių potvynius. Bank praėjusią vasarą tyrė didžiausią pasaulyje išlikusį Juneau ledyną Aliaskoje. Jis pareiškė Chicago Mokslių Akademijai, jog esama įrodymų, kad Arktikos ledynai tirpsta ir okeanų vanduo kyla.

Nebe tolimoje ateityje tekis pradėti statyti pylimus vandenynų pakraščiuose ir dėl to, Bank sako, yra laikas atsiskauti į pasaulio valstybių valdžias, kad liautųsi savo tarpe ermyderius kėlusios, o susirūpinę bendra kova su gamta dėl visiemis bendrų interesų.

Aliaskai darosi per šilta

Aliaskoje šiomis dienomis šilčiau negu Memphis ir Atlantoje, praneša AP iš Nome, šiaurinėje Aliaskoje. Tačiau aliaskiečiai dėl to visiškai nesidžiaugia, nes šilta žiema jiems visą biznį sugadino. Dėl šilumos ir atodrėkių teko nutraukti šunų rogių lenktynes ir sustabdyti sniego cuožyklas bei slidinėjimo sportą. Pačiame šiauriausiam Aliaskos punkte Point Barrow šeštadienį buvo vienas laipsnis aukščiau nulio; Fairbanks mieste, kur prieš keletą savaitių buvo 50 žemiau nulio, dabar yra mažiausiai 20 laipsnių aukščiau nulio, o Nome "mieste" ši žiema yra šilčiausia per paskutinius 56 metus. Šeštadienį nakties metu buvo 35 laipsniai, o diena buvo 41 laipsnis aukščiau nulio!

Aliaskos upės, kuriomis žiemos metu galėdavo tankais važinėti, dabar pasidarė pavojingos net pereiti, nes yra ilgų protarpių su labai plonu ledu ar visiškai be ledo.

Dėl Nushagak upės potvynio 86 galyv eskimų sodybą teko iškelti armijos helikopteriais. J.P.

DR. ANNA BALIŪNAS

AKIŲ, AUSŲ, NOSIŲ IR GERKLĖS LIGOS PRITAIKO AKINIUS 2858 W. 63rd STREET Ofiso telefonas: PProspect 8-3229 Rezid. telefonas: WA1brook 5-5076 Valandos: kasdien nuo 10 iki 12 val. ir ryto ir nuo 7 iki 9 val. vak. Treč. uždaryta. Kitu laiku susitarus.

Tel.: PProspect 8-1717

DR. S. BIEŽIS GYDYTOJAS IR CHIRURGAS 3148 WEST 63rd STREET Val.: kas dieną po pietų 1-3 vak.; 7-8 tikrai antradieniais ir penktadieniais. Trečiad. ir sekmad. ofisas uždarytas. Rez.: 3241 WEST 66th PLACE Phone: RRepublic 7-7868

DR. C. K. BOBELIS INKSTŲ IR ŠLAPUMO TAKŲ CHIRURGIJA PR 6-1795 arba 312-695-0533. 425 N. LIBERTY ST. R. 25 ELGIN, ILL. Valandos pagal susitarimą.

DR. PETER BRAZIS PHYSICIAN AND SURGEON 2434 WEST 71st STREET Ofisas: HEMlock 4-5849 Rezid.: HEMlock 4-2324 OFISO VALANDOS: Pirmad., ketvirtad. nuo 1-4 ir 7-9, antrad., penktadienį nuo 1-3, trečiad. ir šeštadienį tikrai susitarus.

Ofiso telefonas: Virginia 7-0036 Rezidencijos: BEverly 8-8244

DR. T. DUNDULIS GYDYTOJAS IR CHIRURGAS Akusierija ir moterų ligos 4157 ARCHER AVENUE Ofiso valandos: Nuo 2-4 ir nuo 6-8:30 val. vakaro. Šeštadieniais nuo 2 iki 4 popiet. Trečiadienį pagal sutartį.

Ofiso telefonas: HE 4-1414, rez. RE 7-6867

DR. BR. GAIZIŪNAS GYDYTOJAS IR CHIRURGAS 2454 WEST 71st STREET Valandos: 1-3 ir 6-8 val. po pietų kasdien. Šeštadieniais 1-4 val. p. p. Trečiadieniais uždaryta.

DR. A. JENKINS GYDYTOJAS IR CHIRURGAS 3844 WEST 63rd STREET OFISO VALANDOS: Kasdien nuo 1-4 popiet ir 6-8 val. Treč. ir šeštad. uždaryta. Ofiso tel.: POrtsmouth 7-6000 Rezid. telefonas: GArden 3-7278

GRovehill 6-1595

Dr. Aldona A. Juška AKIŲ LIGŲ SPECIALISTĖ IR PRITAIKO AKINIUS Valandos: 9-12, 7-9 pagal susitarimą, išskyrus trečiadienius ir šeštadienius. 2422 W. MARQUETTE ROAD

Ofiso telefonas: LAfayette 3-3210 Jei neatsiliepia, šaukite KEdzie 3-2868

Dr. Emily V. KRUKAS GYDYTOJAS IR CHIRURGAS 4146 SO. ARCHER AVENUE Val.: kasdien po pietų nuo 12-3. Daily afternoons. Vakaraus: pirmad., antrad., ketvirtad. nuo 6-9. Trečiadieniais tik susitarus.

DR. A. MACIŪNAS CHIRURGAS 2858 W. 63rd Street Val.: pirmad. ir ketvirtad. 1-4 popiet, antrad. ir penktad. 5-8 val. vak. Ofiso tel.: HE 4-1819 arba RE 7-9700 Rezidencijos: PR 6-9801

DR. J. MESKAUSKAS GYDYTOJAS IR CHIRURGAS VIDAUS LIGŲ SPEC. 2454 WEST 71st STREET Priėmimo val.: nuo 9-11 val. ryto ir nuo 4-8 val. po pietų. Šeštad. nuo 9:00-2:00 p. p. Trečiadieniais uždaryta.

Phone: NEvada 8-7048

A. MONTVIDAS, M. D. GYDYTOJAS IR CHIRURGAS Room 322 4010 WEST MADISON STREET CHICAGO 24, ILL. Valandos: kasdien nuo 10 ryto iki 3 p. p. Vakaraus: pirmad. ir ketvirtad. nuo 6 iki 8 val. vakaro.

PRIETELIAU, GERIAUSIA

DOVANA SAVO DRAUGAMS

— UZSAKYTI "NAUJENAS"

Ofiso telefonas: CLiffside 4-2896 Rez. telefonas: WA1brook 5-3099

DR. P. STRIMAITIS Bendra praktika ir chirurgija specialiai

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS 4644 So. ASHLAND Savaitės dienomis priėmimo valandos 2-4 ir 6-8 val. vak. Šeštadieniais 2-5 val. vak. Trečiadieniais ir sekmadieniais uždaryta. Ligonius priima tik susitarus telefonu.

DR. VYT. TAURAS GYDYTOJAS IR CHIRURGAS Bendra praktika, spec. MOTERŲ LIGOS Ofisas: 2652 WEST 59th STREET Tel.: PR 8-1223 arba PR 6-5577 OFISO val.: pirmad., antrad., trečiad. ir penkt. 2-4 ir 6-8 val. vak. Šeštadieniais 2-4 val. po pietų ir kitu laiku pagal susitarimą.

DR. V. P. TUMASONIS CHIRURGAS 2454 WEST 71st STREET Ofiso telefonas: HEMlock 4-2123 Rezid. telefonas: GIBson 8-6195 Priima ligonius pagal susitarimą. Dėl valandos skambinti telefonu HE 4-2123 Jei neatsiliepia, tai tel. GI 8-6195 arba GI 8-6198

Tel. ofiso: VI 2-1581; rez. PR 6-4250

DR. V. VILEIŠIS GYDYTOJAS IR CHIRURGAS 802 WEST 31st STREET (Kampus Halsted ir 31-os gatvių) Priėmimo valandos: kasdien 1-4 p. p. ir 6-8 val. vak. Šeštadieniais 1-4 p. p. Trečiad. ir sekmadieniais uždaryta.

DR. STASYS ŽMUIDZINAS GYDYTOJAS IR CHIRURGAS EMERGENCY Staigiai susirgus ar susižeidus kasdien šaukite telefonu: 434-6967.

P. SILEIKIS, O. P. ORTHOPEDAS-PROTEZISTAS Aparatai - Protezai, Med. Bandožai. Speciali pagalba Kojoms (Arch Supports) ir t. t. Val.: 9-4 ir 6-8. Šeštadieniais 9-1. ORTHOPEDIJOS TECHNIKOS LAB. 2850 West 63rd St., Chicago 29, Ill. Tel.: PProspect 6-5084

LIETUVIAI AKIŲ GYDYTOJAI

Dr. Ant. Rudokas, Opt. 4455 So. CALIFORNIA, YArds 7-7381 Tikrina akis, pritaiko akinius, keičia stiklus ir rėmus. Valandos: 10 ryto iki 8 val. (trečiad. uždaryta), šeštad. 10 ryto iki 2 p. p.

DR. G. SERNER LIETUVIS AKIŲ GYDYTOJAS 25 metų patyrimas. Tel.: YArds 7-1829 Pritaiko Akinius Kreivas Akis Ištaiso. Ofisas ir Akinių Dirbtuvė 756 WEST 35th STREET Valandos: nuo 10 iki 2, nuo 6 iki 8, Treč. uždaryta. Penkt. ir šešt. 10-2 val. po pietų. Arba pagal susitarimą.

PERKRAUSTYMAI **MOVING** Leidimai - Pilna aprauda ZEMA KAINA R. SERENAS 2047 W. 67th Pl. WA1brook 5-8063

SOPHIE BARCUS RADIO SEIMOS VALANDOS Visos programos iš WOPA, 1490 kil. AM.

Lietuvių kalba: kasdien nuo pirmadienio iki penktadienio 10-11 val. ryto. - Šeštadienį ir sekmadienį nuo 8:30 iki 9:30 val. ryto. Vakaruškos: pirmadieniais 7 v. v. Tel.: HEMlock 4-2413 7159 SO. MAPLEWOOD AVE. CHICAGO 29, ILL.

PIRKITE JAV TAUPYMO BONUS

5 - NAUJENOS, CHICAGO 8, ILL. - SATURDAY, FEBRUARY 9, 1963

PIKTA SĖKLA...

(Atkelta iš 4-to psl.)

ruodamas tikėti į Allacho pasiutinį Elijah Muhammadą ir būti pasiryžęs, reikalui esant, mirti už jį arba už bet kurį savo brolių, jei jis būtų neapkenčiamųjų "baltųjų velnių" auskriaustas, rašo Ben Holman, pats neegras, kurs tokį "išventinimą" buvo pergyvenęs.

Tipingas Muhammado "mokslo" produktas

Kaip tipingą "Juodųjų musulimų" steigėjo, pranašo ir mokytojo Elijah Muhammad mokslo vaisių du Saturday Evening Post reporteriai, Alfred Balk ir Alex Haley, aprašo tūlo Muhammado teitnantą Malcolm Little, dabar vadinamą Malcolm X.

Malcolm Little, dabar 37 metų amžiaus, gimęs Omaha, Nebr., vienas iš 11 vargingos negrų šeimos vaikų, užaugęs ir gyvenęs ankštuose, įvairių nusikaltimų pilnuose rasiniuose Omahos, Lansingo, Mich., Bostono ir Harlemo (New Yorke) lūšnynuose. Jam tebesant 6 metų amžiaus, jo tėvas, kurs baltųjų buvo skaitomas "perdaug agresyviu rasistiniuose reikaluose", Lansinge buvo rastas po gatvės tramvajum suskaldyta galva ir sulaužytais kaulais. "Po to mes bemažko nepastipome", prisimena Malcolm. Metęs mokyklą vos baigęs aštuntą skyrį, jis išėjo darbo ieškoti ir sulaukęs 19 metų amžiaus jau buvo nuteistas 10 metų kalėjimo už vagystę.

Būdamas kalėjime jis pirmą kartą išgirdo apie Elijah Muhammado Pooles "mokslo". (Juodieji musulimai turi savo grupes mažiausiai dviejuose tuzinuose kalėjimų). "Kai aš išgirdau, kad baltasis žmogus yra velnias, tai man padarė gilų įspūdį" (it clicked), prisipažįsta Malcolm. Išėjęs iš kalėjimo jis pasidarė aršus Muhammado misionierius, sako prakalbas negrų susirinkimuose, gatvių kampuose, musulimų maldyklose, kolegijų studentų grupėms ir net per radio ir televizijos siustuvus. Malcolm ir jo žmona abudu yra tiek atsidavę bet kurio mis kad ir brutalios jėgos priemonėmis pasiekti Musulimų triumfo, kad net savo dvi dukteris pavadina žiauriųjų Azijos ordų vadų hunų vado Atilos ir mongolų vado Kubilai Khano vardais!

Juodųjų musulimų "mokytojas Muhammad reikalauja: "Mes turime imti reikalus patys į savo rankas. Mes turime grįžti prie Mozės įstatymo. - akis už akį, dantis už dantį. Ką reiškia, jei dešimt milijonų mūsų šiek tiek turės mirti?" pasakė jis viename masiniame "musulimų" susirinkime. O Malcolm X tuo pačiu reikalu net štai ką pasakė: "Jei kuris jus užpultų, - padėkite savo gyvybę (lay

down your life!). Jei kas nors jus kad ir tik pirštu paliestų, jo vieta yra kapinėse!"

Bet dar charakteringesnė yra ši Malcolm X "malda":

Kai praeitą birželio mėnesį netoli Paryžiaus nukrito specialiai samdytas lėktuvas su 121 žmonėmis, žinomais civiliniais ir kultūriniais veikėjais iš Atlantos, JAV, ir toje nelaimėje visi žuvo, Malcolm savo "pamoksle" pareiškė: "Norėčiau pranešti gražiausią dalyką, koks ką tik atsitiko, Gavau iš Dievo telegramą... Kai kas atėjęs man pranešė, kad Jis tikrai išklaušė mūsų maldų Prancūzijoje. Jis numetė iš dausių lėktuvų su jame buvusiais daugia kaip 120 baltaisiais žmonėmis... melskimės ir tikėkime, kad kiekvieną dieną iš dangaus nukristų po lėktuvą".

Didelė galia tokių fanatikų rankose

Kad sąmoningai ir sistemingai skiepijama neapykantos sėkla prigyja ir progai pasitaikius išbujoja, rodo trejetas šiokių pavyzdžių: Prieš keletą metų garsiajame New Yorke negrų kvartale Harlem vienas baltasis policininkas likvidavo beprasišedančias negrų tarpusaves mūstytes senu, policijai tada įprastu metodu. Jis, nužiūrėjęs smarkiausią triukšmadarį, šiam sudavė savo pagaliu ir makaulę ir suėmęs jį nusitempė į nuovadą, kur jį sumušė, sukruvino, keikė ir įžeidinėjo, kaip paprastai iki tol policija darydavo su sumtais, ypač negrais.

Pasirodė, ko ne tik policija, bet niekas iki tol nežinojo, kad sumuštasis priklausęs minėtai Juodųjų musulimų organizacijai. Sumittant jį dar į nuovadą tebetempiant, kitas toks musulimas nubėgo sukelti "bro-

lius" ir beregint nuovados kieme priešais duris išsirykiavo apie 100 tos sekto narių. Visi jauni, tvirti, vienuodai juodai juodai apsirėngę su jauno mėnulio ženkleliais prie švarkelių atlapų, visi trumpai kirptais plaukais. Sustojo kaip siena, tvirta, grėsminga ir tyli.

Policija bandė savo sumuštą sumittantį nugabenti į ligoninę. Tylioji sargyba nusekė paskui, ir beregint susirinko palydos arti tūkstanties mitingų, daugiausia jauni musulmingi vyrukai ir nepilnamečiai juodukai, daugelis su kamštiniais šautuvais (zip-guns).

Juo toliau, juo labiau murgėjimas didėjo. Policija nedrįso jų sklaidyti, kad nekiltų riaušės. — Verčiau pakalbėkim su Malcolm X, — pasiūlė vienas policijos patrulis. Skubiausiai vietinio negrų laikraščio redakcijoje įvyko pasitarimas tarp trijų policininkų ir aukštųjų musulimų tos apylinkės grupės vado, žinomo vardu Malcolm X. — Minia yra tiek įniršusi, kad gali įvykti sprogdinimas — pasakė policijos valdininkas Malcolmui. — Ar tamsta negalėtum paveikti, kad neįvyktų smurto?

— Garantuokite, kad mūsų broliui bus suteikta medicinos pagalba ir pažadėkite, kad tie, kurie tą žmogų sumušė, bus nubausti — buvo Malcolm X (Tęsinys 7-tam psl.)

colmo sąlyga. Policija sąlygas priėmė ir kada Malcolmui buvo pareikšta, kad pažadas yra garantuojamas, įvyko tai, ko policija niekada netikėjo.

Malcolm X lėtai užėjo nerimstanciai piktai miniai už akių, tylėdamas pastovėjo ir tik dusyk rankomis suplojo. Truko vos keletas sekundžių, kaip visa minia išsiskirstė ir gatvė liko tuščia.

"Joks žmogus negali turėti tiek galios", stebėjosi policija, kuriai tas įvykis buvo pama, ne tik Harleme, bet visame New Yorke ir kitur, išsižadėti savo "senojo metodo".

Tai yra vienas iš daugybės incidentų, parodančių, kokia jėga yra sukoncentruota gretose šios karings, veik slapotos, rasistinės, prieš baltuosius ir krikščionis nukreiptos pseudo-religinės organizacijos. Pats jos vyriausias vadas ir "pranašas" Muhammadas turi nepalyginamai didesnę galią ir ją pademonstruoja dešimčių tūkstančių mitinguose New Yorke, Bostone, Washingtono, Philadelphiaje, Detroito, Los Angeles, Chicagoje ir kituose miestuose, kur daugiau gyvena negrų, įkaitindamas iki baltumo jų aistras, bet neleidamas joms sprogti.

Tačiau nebe visur ir nebe visada pavyko "Juodųjų musulimų" šarfuhreriams išlaikyti tokią geležinę drausmę, kuri didžiojai Malcolm X ir (Tęsinys 7-tam psl.)

Dr. KAZYS GRINIUS ATSIMINIMAI IR MINTYS

II tomas, 1962 m. Gražiais viršeliais. Kaina \$5.00.

Išleido Dr. Kazio Grinius Komitetas. Knyga galima nusipirkti "Naujienose" už \$5.00, užsakant paštu reikia pridėti 25 centus pašto išlaidoms apmokėti. Taip pat galima įsigyti ir pirmąjį "Atsiminimų ir minčių" tomą (neįrįsta) už \$2.00.

NAUJINIENOS 1739 So. Halsted Street — Chicago 8, Ill.

SIUNTINIAI—DOVANOS Į SSSR

PACKAGE EXPRESS & TRAVEL AGENCY, INC.

(Licensed by Vneshposyltorg)

EXEKUTYVIS OFISAS 1530 Bedford Ave., Brooklyn 16, New York. — Tel. IN 7-5522

SIUNTINIŲ pristatymas GARANTUOJAMAS, o taip pat gavėjo parašas. Klientų patogumui prie mūsų firmos įstaigų didelis ir įvairus pasirinkimas GERIAUSIOS RŪSIŲ PREKIŲ.

Firma atidaryta kasdien nuo 9 val. ryto iki 6 val. vakaro. Šeštadieniais ir sekmadieniais nuo 9 ryto iki 4 val. po piet.

MŪSŲ SKYRIAI:

BROOKLYN, N. Y.	1530 BEDFORD AVE.	—	IN 7-6465
NEW YORK 3, N. Y.	78 SECOND AVENUE	—	OR 4-1540
NEWARK, N. J.	314 MARKET STREET	—	MI 2-2452
SOUTH RIVER, N. J.	46 WHITEHEAD AVENUE	—	CL 7-6320
UTICA, N. Y.	963 BLEECKER STREET	—	RE 7-7476
COHOES, N. Y.	13 SARGENT STREET	—	FE 7-2727
FARMINGDALE, N. J.	FREEMAN ACRES	—	363-0494
PHILADELPHIA 23, PA.	631 W. GIRARD AVENUE	—	PO 9-4507
ALLENSTOWN, PA.	126 TIGHMAN STREET	—	HE 5-0415
ROCHESTER 5, N. Y.	558 HUDSON AVENUE	—	BA 5-4210
LOS ANGELES 4, CAL.	107 SO. VERMONT AVENUE	—	DU 6-6550
CHICAGO 22, ILL.	1241 NO. ASHLAND AVENUE	—	HU 6-2818
BALTIMORE 31, MD.	1900 FLEET STREET	—	DI 2-2440
DETROIT 12, MICH.	11601 JOS CAMPAU AVENUE	—	TO 8-2298
HARTFORD 6, CONN.	643-47 ALBANY AVENUE	—	CH 7-5164
SPRINGFIELD, MASS.	69 STERLING STREET	—	RE 4-4442
JERSEY CITY, N. J.	303 GROVE STREET	—	HE 5-6368
SYRACUSE, N. Y.	1409 W. GENESEE STREET	—	HA 2-5386
CLEVELAND 13, OHIO	1028 KENILWORTH AVENUE	—	PR 1-6696
HAMTRAMCK, MICH.	11339 JOS CAMPAU AVENUE	—	TO 9-3980

Jaunimo sąjūdžiai Mažojoje Lietuvoje kultūros šviesoje

Jaunatvė žmogaus gyvenime pasižymi dvasia, idealizmu ir pasiaukojimu. Naujoji Lietuvos pasipriešinimo ir laisvės kovų istorija žino, kaip praeityje ir dabar liejamas lietuvių kraujas ir, kad kovos nėra įsivaizduojamos be jaunimo.

Norint kalbėti apie jaunimo sąjūdžių atsiradimą Mažojoje Lietuvoje, reikalinga įsigilinti į laiko ir vietos sąlygas, kuriose išaugo ir bren-dio lietuviškas pajūrio jaunimas. Iš Mažosios Lietuvos istorijos žinome, kad lietuviybė išsilaikė per šimtmečius mažlietuvių tarpe. Išsilaikyti lietuviškoje dvasioje padėjo gražus lietuviškas mažlietuvių kultūros lopšys, išaugintas ankstyvesniais laikais ir artimos praeities laikotarpyje žymių kultūrininkų: dr. Vydu-no, dr. Gaigalaitis ir kitų. Savo-vaime suprantama, kad toks aukštas tų asmenų talentas ir lietuviškas nusistatymas davė ir tvirtą lietuvišką pamatą visiems pajūrio jaunimo sąjūdžiams. Lietuviška kultūra, išreikšta gražia lietuviška kalba, negalėjo nepalikti gražių pėdsakų ir švietimau-čiams, kurie su mažlietuvišais bendradarbiavo.

Pats ryškiausias pavyzdys bene bus dr. Zauerveino-Girėno įnašas, kuris ypatingai pasižymėjo dideliu susirūpinimu lietuvių tautos likimu. Jis, nors ir švietimtautis, labai aiškiai žadino lietuvius priskelti ir pasistengti ne tik išsilaikyti, bet ir, netiesioginiai prisidėti prie nepriklausomos Lietuvos minties sustiprinimo. Jo sukurtos eilės "Lietuviais esame mes gimę, lietuviškas turime ir būt" — visai prasmingai yra pasirinktos Mažosios Lietuvos himnu.

Mažosios Lietuvos tautosakos gausumas, jos grynumas ir turtingumas slepia savyje senoviską kultūrą ir tradicijas. Mažlietuvių dainos, kurios buvo ypatingai žinomos mos jaunimo tarpe ir visur plačiai dainuojamos, nežūrint švietimosi priešpados, yra aiškios pavyzdys, kad pajūrio jaunimas ejo savo protėvių pramintais aiškiais lietuviškais keliais.

Gyvendami prie jūros, visiškai suprantama, kad kūrė dainas apie jūrą ir žvejų gyvenimą. Tos dainos pasidarė būdingos liekanos, kurių neturėjo kitos Lietuvos sritys. Būdingos ir tuo, kad pajūrio jaunimo dainos yra grynai lietuviškos, jose nerandama svetimųjų įtakos. Jos buvo pačių mažlietuvių sukurtos ir paveldėtos nuo amžių iš senelių ir protėvių.

Nepadėjo nei reformacija, nei 30 metų užtrūkęs tikybinis karas nutautinti mažlietuvių. Per reformaciją atgabentos bažnytinės giesmės visų pirma turėjo būti išverstos į lietuvių kalbą, nes kitaip reformacija iš viso nebūtų tu-

rėjusi pasisekimo lietuvių tarpe. Reikėjo patiems reformacijos idėjos nešėjams paruošti lietuviškai kalbančių kunigų. Kada pastebėta, kad švietimtaučiai sunkiai ir blogai išmoka lietuvių kalbą, imtasi priemonių paruošti pačių lietuvių jaunuolių kunigais, kurie ir buvo paruošti universitetuose ar misijoje. Jie būdavo siunčiami į lietuviškas parapijas. Tokie kunigai turėdavo daug didesnę pasisekimą savųjų tarpe. Po teologijos skraiste lietuvių kunigai tęsė toliau lietuvišką darbą — jie buvo talentingi ir gabūs visuomenininkai. Jiems talkininkavo kelios dešimtys "žodžio sakytojų", kurie patys būdami geri ir pavyzdingi ūkininkai bei maldininkai, lietuviškuose "Dievo žodžio susirinkimuose" sutraukdavo beveik visus lietuvininkus. Čia lietuviams jautėsi laisvi ir su savaisiais, nes švietimtaučiai ir dauguma kunigų čia neturėjo jokios įtakos. Susirinkimuose mažlietuviams meldavosi geriau negu šaltuose bažnyčios mūruose. Be to, jie čia galėjo giedoti kaip jiems jų širdis liepė, taip pat čia jie galėjo gauti ir lietuviškos spaudos. Visas ūkininkų jaunimas, kuris buvo padorus, dalyvavo "susirinkimuose" ir kartu su tėvais išmoko lietuviškai giedoti ir melstis. Visi "susirinkimininkai" buvo uolūs bažnyčios lankytojai ir jie gerai mokėjo giedoti ne tik iš "giesmyno", bet ir iš "psalmi-nių", kurių melodijos labai sunkios ir tekstai ilgi. Jų dažniausiai nemokėjo nei patys kunigai. Šitie "susirinkimininkai" — lietuviams, priversdavo net vargonininką "prisi-taikyti" prie lietuviškos melodijos ir ritmo. Lietuviams giedodavo savas giesmes iš lengvo ir perdėtai lėtai, dažniausiai su labai stipriais "pagra-žinimais", kas nebuvo žinoma reformacijos giesmių melodijose. Būdavo atsitikimų, kad vargonininkas, negalėdamas ar nemokėdamas "prisi-taikyti" prie lietuviškos giesmės melodijos, sustodavo. Lietuvininkai su didžiausiu pasi-didžiavimu giesmę užbaigda-vo ir pykdavo kam vargoni-ninkas mėgino pagreitinti ritmą. Kiekvieną "naujoviskumą" lietuviams atmesdavo kaip nuodėmingą elgesį.

Daugelis mažlietuvių gyvenimo įvykių, ypač naujau-siais laikais, sukosi apie Mažosios Lietuvos sostinę — Tilžę. Čia steigėsi beveik visos mažlietuviškos organizacijos. Kad nežūtų lietuvių kalba ir kultūros lobiai, 1879 m. čia įsisteigė lietuvių literatūros draugija. Apie ją susispietė beveik visi tų laikų mūsų tautos kultūrininkai: dr. Basanavičius, vysk. Baranuskas, dr. Šliupas, dr. Vydučas, dr. Zau-erveinas, prof. Kuršaitis, dr. Gaigalaitis, dr. Zaunius, dr. Brozaitis, Jonas Stiklorius, Jo-

nas Vanagaitis, Mikšys ir kiti. Mažlietuviams nuykdavo į Kauną ir Vilnių, dalyvaudavo mitinguose prieš Rusijos priešpauzdą, o Vanagaitis 1905 m. dalyvavo ir didžiajame Vilniaus seime.

1883 metais Tilžėje susikū-rė lietuvių "aušrininkai". Daug laikraščių ir knygų iš-ėjo iš Mažosios Lietuvos sosti-nės Tilžės į visą pasaulį.

Netoli Tilžės, antroje pusė-jų Nemuno, buvo senoji lietu-vių religinė šventovė — Ram-bynas. Čia buvo ir seni kapai, kur palaidoti garbingi Lietu-vo vyrai. Pačioje Rambyno viršūnėje stovėjo didelis akmuo. Šitą akmenį mėginta ne kartą pašalinti, bet niekuome nepavykdavo. Darbinin-kai, apmokėti lietuvių šventoi-vių priešų, dažniausiai susi-žeišdavo arba būdavo pačios sprogstamos medžiagos už-mušti. Lietuviai žinojo, kad šitas akmuo tarnavo prieš-krikščioniškais laikais lietu-vių tautos maldininkams, ku-rie ant to akmens kurdavo ugnį ir degindavo savo die-vaičiams aukas. Visi gyventojai su pagarba žiūrėdavo į Rambyną ir gerbė protėvių aukurą.

1885 metais įsisteigus Til-žėje jaunimo draugijai "Birutė", jos nariai pradėjo Ram-byne ruošti jaunimo šventes. Jaunimas iš naujo prisiminė galingus Lietuvos praeities laikus. Savo šventes pagraži-n-davo krivių bei vaidilūčių vai-dinimais su dainomis. Ant pačio akmens uždege ugnį, simbolizavo senovės lietuvių laikus ir aukurą pakrikštijo — Lietuvos tautos aukuro vardu. Prie tautos aukuro pa-sodino ažuolą ir aptvėrė lietu-viška tvorele.

Lietuviai susirinkimininkai bei kiti, kuriems nepatiko tokie būtinieji elgesys, išėjo į atvirą kovą prieš pačių "Birutės" draugiją. Jie apšaukė jos narius bedieviais, kurie — dainas dainuoja ir ant Ram-byno "balvonystę įsitaigę". Ypatingai jiems nepatiko lie-tuviški vaidinimai.

"Birutės" nariai ir dalyviai mokėdavo jiems atsikirsti, nu-rodydami, kad patys vokiečiai ir jų kunigai šventą dieną eina į teatrus ir koncertus ir, kad tai nėra jiems nuodė-mė.

1896 metais rugsėjo 25 d. "Lietuviškas Ceitungas" Nr. 77, išleistas Tilžėje, rašė: ". . . tikintis vokiečių karalius Pricius davė leidimą Berlyne didelių daininčių (Opern-haus) šalia savo rūmų pasta-tyti, kur kiekvieną dieną dai-nuojama ir pats karalius daž-nai dalyvauja. Jug ir vokiečių mokyklose mokoma dainuoti. Jei pats dainavimas būtų nuodėmė, tai karalius dainavimą uždraustų. Kodėl mes Ramby-ną pirkom? — klausia Birutės draugija. Vokiečiai irgi pir-kę dalį Rambyno. Jiems Ramby-nas gražiausia vieta Prūsijoje, o mums — Lietuvos valstybės širdis ir jis iš senovės buvo lietuvių kalnas".

Pats Rambynas buvo pa-

vestas saugoti ir prižūrėti di-deliu lietuvių tautos patrio-tui — Martynui Jankui. Jis čia pat Bitėnuose turėjo savo ūkėlį. Jankus, negalėdamas iš ūkio išsiversti ir būdamas talentingas lietuviškų eilių sudarytojas bei senoviškų pa-sakų žinovas, daug keliavęs po visą Lietuvą, įsteigė savo ūkyje spaustuvejį. Iš Rambyno ir Tilžės buvo platinama slap-ta lietuviška spauda ir gabe-nama į Lietuvą. Martynas Jankus, atgavęs nepriklauso-mybę, buvo apdovanotas aukš-tais ordinais ir jam buvo su-teiktas Mažosios Lietuvos pat-riarcho vardas.

Lietuviškos draugijos, kaip grybai po lietaus, pradėjo stiegtis visoje Mažojoje Lie-tuvoje. Nebuvo bažnytkaimio, kur nebūtų veikusi lietuviška tautiška draugija. Visos pasi-rinkdavo būdingus lietuviš-kuos vardus — kaip Plaškių "Liepa", Plikių "Beržas", Va-nagų "Eglė", Natkiškių "Rū-la", Klaipėdos "Aidai", Kai-rių "Gintaras" ir t. t.

Užsigrūdinęs mažlietuviš-kas jaunimas ir išmokęs ge-rai organizuotis, išarė nema-žus kultūrinis dirvonus, pats gyvenimas pareikalavo iš lietuvių stiprios ir kietos valios. Mažosios Lietuvos jau-nimo organizacijos pasiskirs-tė savus veikimo barus. 1909 m. jaunimo kultūrinė — krikš-čioniška organizacija, pasiva-dinusi "Sandaros" vardu, pa-siryžo jaunimą auklėti gry-nai krikščionišku bažnytiniu metodu. Tuo tarpu antroji, įsikūrusi 1912 b., linkusi į tautinį patriotinį auklėjimą, pasivadinus "Santara". Toji draugija sujungė visas iki tol veikusias po visą kraštą tau-tiškausi nusiėikusias draugijas.

Viena ir antra pilnai pasie-kė savo tikslą. Jos, turėjusios didelio pasisekimo Mažojoje Lietuvoje, 1939 m. pačiu žiau-riausiu būdu, vokiškųjų na-cijų buvo likviduotos.

Martynas Bundelis
"Atgarsiai" Nr. 8.

Jeigu nori sužinoti naujau-sias ir tikriausias žinias, kas de-dasi pasatlyje ir okupuotoje Lietuvoje — skaityk dienraštį "Naujienas"

SKAITYK KASDIEN
NAUJIENAS
IR TERNYK SKULTIS
Lietuviai taipgi perka ir parduod-
u progas suruo tiktu per
NAUJIENAS

PIRKITE JAV TAUPYMO BONUS
6 — NAUJIENOS, CHICAGO 8, ILL.
— SATURDAY, FEBRUARY 9, 1963

PIKTA SĖKLA . . .

(Tęsinys iš 5-to pusl.)
pats vyriausiasis Elijah Mu-hammad. Čia tik du pavyz-džiai, iš Los Angeles įvykių praėjusių metų balandžio 27 d. ir Washingtono, D. C. per praeitą Padėkos Dieną, lap-kričio 28 d.

Kill the white devils Washington

Juodieji musulmai bet ko-kiamė rasių susidūrimė at-liks smogikų trupių vaidmenį, pasakė Los Angeles policijos viršininkas William Parker po balandžio 27 dienos riau-šių, kuriose vienas musulmas buvo nušautas ir šeši musli-mai ir vienas policininkas su-žeisti. — Kas atsitiko čia Los Angeles, gali atsitikti bet kur kitur, kai tik susidarys tam tinkamos sąlygos. — jis pridūre.

Nors Allacho pasiuntinys ir pranašas užtikrina, kad jo išpažintojai nevertuoja smurto, bet jau per 30 metų jų gyva-vimo istorijos, susidūrimų su įstatymais karts nuo karto įvyko įvairiose JAV krašto vietose, tačiau Los Angeles balandžio 27 diena buvo iš-skirtina.

Balandžio 27 d. prieš pat pusiaunaktį du policijos pat-ruoliai Kencie ir Tomlinson va-žinėjo policijos automobiliu negrų tūrščiausiai gyvenamoje pietinėje miesto dalyje, kur buvo Muhammado maldykla Nr. 27 ir Juodųjų musulmų vyr. būstinė. Toje apylinkėje dažnai įvykdavo aplėšimų ir policija visada turėjo žiū-rėti abiem akimis. Paskutiniu metu toje apylinkėje buvo įvykė ypač daug drabužių krautuvių aplėšimų.

Per kokį bloką nuo Juodų-ųjų musulmų maldyklos polici-ninkai pastebėjo stovintį au-tomobilį ir prie jo du negrus, besidaliniant vyriškais drabu-žiais. Norėdami patikrinti, Kencie ir Tomlinson įžiebė savo automobilio raudoną lempą ir privažiavę bandė juodukus apklausinėti, kai staiga šiedu pradėjo polici-ninkus boksuoti. Netruko ke-lios sekundės, kai iš maldyk-los atbėgo visas būrys kitų neg-rų ir paleido į darbą kumštis, kojas, lazdas ir kt.

Per penketą minučių abudu policininkai gulėjo sumušti be sąmonės ir Tomlinsonui, iš kurio vienas musulmas atė-mė revolverį, buvo peršauta alkūnė.

Tuo tarpu atskubėjo dar keli policijos skvadai, ir mus-limai skubiai nubėgo atgal į savo maldyklą. Policija nu-sivijo paskui. Viso susirinko apie 30 policininkų, ir kai jie paskui bėgančiųjų įsiveržė į maldyklą, čia "pamaldos" kę-tik baigėsi, ir visi maldininkai išėjo frontu prieš policiją. Vėl buvo paleista į darbą kumštys, lazdos, elektros lem-putės ir net šaudyklės.

Antrasis susirėmimas truko 10 minučių ir jam pasibaigus, prieš maldyklą ant grindinio viršininkas William Parker kumštys, lazdos, elektros lem-putės ir net šaudyklės.

Per grand jury tardymą po-licininkai liūdijo, kad įniršu-si juodukų minia puldama šaukė: "Užmušt tuos baltuo-sius velnius! (Kill the white devils!)"

Komunizmas, nacizmas ir juodieji musulmai vienodos religijos

Praeito rudens Padėkos Dieną dviejų Washingtono aukšt. mokyklų mokinių spor-to grupės suruošė tarpusaves futbolio rungtynes. Viena bu-vo katalikų ir daugiausiai bal-tųjų St. Jono kolegijos futho-lio komanda, antroji buvo viešosios aukšt. mokyklos Eastern High School, žymia dalimi juodukų, mokinių fut-bolo komanda. Rungtynės vy-ko Eastern High sporto aikš-tėje.

Laimė buvo St. John's grupės pusėje, kuri prieš Eastern High laimėjo 20 prieš 7. Bet vos tik buvo rezultatai pas-kelbti, kaip apie 2,000 žiūro-vų, žymiaja dalimi spalvotie-ji, pakilo iš sėdynių ir subė-gė į sporto aikštę pradėjo muš-tynes.

Iš 40 asmenų, kurie buvo tiek sumušti, kad buvo reika-linga medicinos pagalba, aš-tuoni buvo negrai. Iš 14 sumi-tytų mušeikų suaugusių vyrų ir vieno nepilnamečio tik vie-žnas buvo baltasis. Keli poli-cininkai irgi buvo smarkiai aplaudyti.

Paskutiniai metais žiau-rių ir nuostolingų riaušių įvy-ko eilėje valstybių kalėjimų, k. a. Kalifornijos, Marylando, Michigano ir kt. ir dukart Washingtono paauglių patai-sos namuose, kitaip vadina-ma Kolumbijos Distrikto Jau-nimo Centre, kurs buvo ko ne visiškai sunaikintas. Visur riaušių kėlėjai buvo "musli-

mai". Kongreso Priešameriki-nės veiklos komitetas tuo rei-kalu tiek susidomėjo, kad pa-keitė rezoliuciją, reikalaujant iširti visą "Juodųjų musulmų" veiklą. Tos rezoliucijos spon-sorius demokratas iš pietinės Dakotos Mendel Rivers pat-kreiskė, kad jo įsitikinimu Juo-dieji musulmai yra "nedemo-kraetiški ir subversyvūs", ka-dangi "jie remiasi prielaida, jog baltoji rasė yra visiškai nedora ir juodoji privalo ją eliminuoti".

Riaušės Washingtono patai-sos namuose kilo dėlto, kad administracija nenorėjo "mus-limams" pripažinti, kad jie yra "tikybinė" grupė ir kad dėlto jie gali šaukti savo mi-tingus ir dėvėti savo organi-zacijos ženklus. Kongr. Rivers pasakė: "Jie (muslimai) čia Washingtono turi savo mo-kyklą, kur jie mokosi judo

ir apmoko savo narius, kaip norintiems suimti policinikams išbadyti akis, ir viso-kių kitokių triukų. . . Aš ne-galiu suprasti, kaip gali kas rimtai tikėti, kad Juodieji musulmai yra religinė sekta. . .

"Jų dvasios vadas Elijah Muhammad (iš Chicagos) sa-vo raštuose baltąją rasę vaiz-duoja kaip velnių, žmogžud-žių, plėšikų, vagių ir visokių triukų mokovų rasę. Jis varo agitaciją už atskiro juodųjų valstybės įsteigimą.

"Jei ši filosofija turi savy-je ką nors religiško", baigė Rivers, "tada nacizmas ir ko-munizmas taip pat turėtų bū-ti pripažinti religijomis". J. Pr.

MOVING
Apraustas perkraustymas
iš įvairių atstumų.
ANTANAS VILIMAS
3415 So. Lithuania Avenue
Tel.: Frontier 6-1882

NAUMĖ LIONAITĖ

MIELI LIETUVIAI!
Mes, trys Lietuvos dukros — aš, Naumė ir mano draugės Augė ir Skardė — senai ir ilgai gyvenę, bet nepasėję, buvę išvietintos, ilgai ir plačiai klajoję, pastangomis Nado Rastenio, pasiekėme lietuviškąją Čikagą ir viešime "Naujienose".
Mes norime atvykti į jūsų namučius ir papasakoti jums savo šurpu-lingus pergyvenimus senovės tremtyje. Iš mūsų sužinosite apie tais la-kais esantį Bangpūčio dvarą Baltijos dugne, malonią Ravinę, gerosius Ar-dėnus, mūsų gimtinę — Žvyrynę, tų laikų Lietuvą ir didingas "Trijų Re-žijų šventės" apeigas.
Mūsų kelionė į Jūsų namučius, buvusi \$5.00, dabar tik \$3.00. Prisiū-dami ar sumokėdami "Naujienoms", 1739 So. Halsted St., Chicago 8, Ill., leisite mums atvykti ir viešėti pas jus.
Iki mielo pasimatymo,
NAUMĖ LIONAITĖ

SIUNTINIAI I LIETUVĄ

Jau dabar siųskite VELYKOMS!
DĖL GARANTUOTO PRISTATYMO KREIPKITES I
CENTRAL PARCEL SERVICE
PAGRINDINĖ ĮSTAIGA:
220 South State Street
Tel.: WA 2-9354
NAUJAS SKYRIUS:
2618 West 63rd Street
Tel.: WA 5-2466
Atvykite ir apžiūrėkite mūsų gausų pasirinkimą prekių dovanoms.
AR NORITE PASIMATYTI SU SAVO ARTIMIAISIAIS?
MŪSU KELIONŲ BŪNAS TVARKO SEIMŲ PASIMATYMO KELIONES I VILNIŲ.

PER 16 METŲ PRISTATOME SIUNTINIUS I LIETUVĄ — VISADA LAIKUI
7 — NAUJIENOS, CHICAGO 8, ILL. — SATURDAY, FEBRUARY 9, 1963